

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.25 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.25

РІК CV ПАРСИППАНІ, Н. Дж., П'ЯТНИЦЯ, 23 ЖОВТНЯ 1998 ЧИСЛО 17 VOL. CV PARSIPPANY, N.J., OCTOBER 23, 1998 No. 17

Росія не хоче прощатися з українськими боєголовками

Москва не виконала своїх обіцянок перед Києвом про знищення тактичних ядерних боєприпасів, що в пожежному темпі було вивезено з України 1992 року. За домовленостями росіяни мали це зробити ще минулого року. Проте й досі частина боєголовок українського походження, як підтвердили джерела в Міноборони, зберігається в сховищах 12 управління Генштабу армії РФ.

Загалом у цих сховищах зберігалось понад 15 тисяч ядерних так-

(Закінчення на стор. 6)

Після Вашінгтона Віктора Ющенка оцінили й у Києві

Головний викривач „некоректної" поведінки Нацбанку Леонід Кучма на засіданні уряду, виявивши взірець „послідовности", раптом змінив гнів на милість, зазначивши, що всі антикризові дії Нацбанку були професійними. Крісло глави НБУ Віктора Ющенка, яке було похитнулося, знову „стабілізувалося".

„Кардинальна зміна оцінок діяльності Нацбанку навряд чи пов'язана із заявою самого В. Ющенка, який відкинув обвинувачення в недалекоглядності валютної політики НБУ, — заявив газеті „День" один із парламентаріїв, — швидше за все від МВФ надійшов сигнал: „В. Ющенка не чіпати", інакше як пояснити дивний збіг під час цих обвинувачень із урядовим візитом до штабквартири МВФ".

Інше джерело, наближене до уряду, висловило свою версію: „Нацбанк й особисто його голову поляли „про всяк випадок", насправді ж і в Україні, й у Вашинґтоні розуміють, що коли В.Ющенко „піде", то емісії не уникнути. Самому ж Пре-

(Закінчення на стор. 6)

Фінансова ситуація в Україні стабілізується

КИЇВ. — Фінансова й економічна ситуація в Україні поліпшується, заявив 16 жовтня Валерій Литвицький, економічний помічник Президента Леоніда Кучми. Він передбачив, що за умови збереження цієї тенденції Україна незабаром зніме обмеження на торгівлю чужоземною валютою.

Він повідомив, що дефіцит державного бюджету і валютні резерви стабілізувалися, падіння гривні сповільнилося, а виробництво в деяких ділянках навіть зростає. Передбачаючи збільшення місячної інфляції від 3.8 відс (у вересні) до 4.5 відс. (у жовтні), він зазначив, що ситуація могла бути ще гіршою.

Як відомо, після фінансового краху в Росії Україна приклала багато зусиль для того, щоб чужоземні інвестори погодилися на перефінансування її внутрішнього боргу. Намагаючись захистити гривню, Національний Банк України заборонив також торги на міжбанковому ринку і обмежив валютні операції. Компанії мусять продавати половину своїх заробітків у твердій валюті державі. На думку аналітиків, останнє правило значно сповільнило падіння гривні.

Голова НБУ Віктор Ющенко вважає, що національна валюта надмірно знецінилася під впливом кризи в Росії і її потрібно зміцнити. Зробити це НБУ збирається при наявності відповідних ринкових показників.

В. Литвицький застеріг, що незадовільне збирання податків і брак бюджетної дисципліни ставлять під загрозу фінансову ситуацію в Україні. Однак, за його словами, Л. Кучма все ще довіряє В. Ющенкові.

Економічні турботи Америки на тлі політичної дійсности

Останніми днями внутрішні та закордонні економічні турботи визріли до того рівня, що відсунули справи політичних проблем на задній плян. Дивним виглядає такий підхід до справи зі сторони єдиної теперішньої потуги в світі, котра в одному і другому випадках є тим середником, який має можливості тим проблемам протидіяти.

Найперше голова Валютної ради резерв Алан Ґрінспен, впродовж останніх трьох тижнів двічі обнизив відсоткову норму для банків на короткотривалі позички, чим дав до зрозуміння, що по-справжньому турбується долею економічного занепаду в світі та пробує цьому запобігти. Це було важливим з уваги на те, що на річних нарадах Міжнародного валютного фонду минулого тижня у Вашинґтоні його учасники не зуміли дійти до будь-якого спільного рішення, що відразу позначилося на світових біржах. Але рішення Конгресу внести 18 блн. дол. до Міжнародного валютного фонду та схвалення наміру уряду Японії допомогти своїм банкам, позитивно вплинуло на зусилля країн вийти з фінансового паралічу. Тепер головною метою плянувальників світової фінансової політики повинно бути намагання не допустити, щоб Латинська Америка пішла слідами Азії.

Все це діялося на тлі тритижневих партійних суперечок щодо схвалення державного бюджету, реченець якого треба було відкладати чотири рази, щоб не припиняти державного урядування. Врешті-решт 16 жовтня Конґрес дійшов до згоди, як і на що розподілити 500 блн. дол. Очевидно,

(Закінчення на стор. 6)

ІГОР БАКАЙ: „ВСІ БАГАТІ ЛЮДИ УКРАЇНИ ЗАРОБИЛИ СВОЇ КАПІТАЛИ НА РОСІЙСЬКОМУ ҐАЗІ"

Інтерв'ю з людиною, яка має великий досвід українського бізнесмена

Бакай Ігор Михайлович. Народився в 1963 році. Закінчив Академію праці та соціяльних відносин, за фахом — юрист. Навчається в Київській державній академії управління при Президенті України. Двічі був обраний народним депутатом України, працював президентом АТ „Інтерґаз", очолював корпорацію „Республіка", був першим заступником Голови державного комітету ґазової промисловости України. Сьогодні — голова правління Національної акціонерної компанії „Нафтоґаз України".

— Ігоре Михайловичу, ви краще за інших знаєте, що російсько-українські міждержавні відносини не в останню чергу залежать від розв'язання проблем, пов'язаних з постачанням в країну російського ґазу і розрахунками за нього. Водночас інформація про ґазові проблеми Москви та Києва багато в чому конфіденційна або взагалі закрита, через що виникає багато домислів, чуток, спекуляцій...

— На 90 відс. стабільність міждержавних відносин Росії та України залежить від російського акціонерного товариства „Ґазпром". Росія для України — єдиний постачальник ґазу. Є проблеми постачання російського ґазу і ціни на нього, а є проблема транспортування російського ґазу через територію України. В Києві ніяк не можуть домогтися від Москви того, щоб ці два питання розглядалися окремо. Звичайно, українська сторона несе цілковиту відповідальність за несвоєчасну оплату за російський ґаз, який нам поставляється. Але в той же час, ми виконуємо свої зобов'язання щодо транспортування російського ґазу до Західньої Европи.

— Як відомо, „Нафтоґаз України" — державна компанія. Але ще зовсім недавно проблеми постачання російського ґазу вирішували здебільшого приватні комерційні структури, вони ж

(Закінчення на стор. 6)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Нова партія хоче об'єднати всі національно-державницькі сили

КИЇВ (УНІАН). — Об'єднати всі сили національно-державницької орієнтації незалежно від їх етнічного походження ставить на меті організаційний комітет зі створення Партії Української Єдности, наголошено на прес-конференції в УНІАН 16 жовтня. Голова організаційного комітету Іван Білас, який є також головою Спілки Офіцерів України і народним депутатом, сказав, що до нової партії увійдуть ті, хто раніше не увійшов до інших партій національно-патріотичного спрямування, додавши, що симпатиками Партії Української Єдности стане близько 80 відс. електорату. Водночас І. Білас заперечив можливість розколу національно-демократичного руху зі створенням нової партії. І.Білас поінформував про наміри партії брати участь у всіх виборах в Україні, в тому числі й у майбутніх виборах Президента, у ході яких новостворювана партія підтримуватиме єдиного кандидата від національно-патріотичних сил, а у разі, якщо його не буде запропоновано, — будь-якого кандидата, який виступатиме на ідейних засадах партії. За словами заступника голови організаційного комітету, головного редактора газети „Вечірній Київ" Віталія Карпенка, ідея створення партії під гаслом „Єднаймося!" була запропонована й підтримана в ході дискусії на сторінках „Вечірнього Києва" та „Української газети". Він наголосив, що найбільший інтерес до партії, яка б об'єднала українство, виявили, зокрема, жителі Дніпропетровської, Луганської, Одеської, Сумської областей. Він також заявив про те, що майбутня ПУЄ має намір бути в опозиції до нинішньої влади.

Плянують підвищити мінімальну платню

КИЇВ (УНІАР). — У зв'язку з перевищенням інфляцією 5-відсоткового рівня, заплановано підвищити мінімальну заробітню платню з 55 до 65 гривень, повідомило Міністерство Праці і Соціяльної Політики. Для цього із державного бюджету необхідно щомісяця використовувати 160 млн. гривень. Кабінет Міністрів передбачає встановити і нову межу малозабезпечености — 78 гривень. Проте Федерація Профспілок вважає цю цифру заниженою і пропонує 85.3 гривень.Згідно з прогнозами Міністерства Економіки, у четвертому кварталі цього року інфляція в Україні сягне 7.5 відс.

Кримські татари виступають за федералізацію України

СИМФЕРОПІЛЬ (КІА-УНІАР). — Національний рух кримських татар (НРКТ) заявив 17 жовтня, що виступатиме за федералізацію України і допомагатиме іншим національним меншинам у створенні рухів для спільної боротьби за цю ідею. Заяву зроблено на 53-ій Всенародній зустрічі кримських татар, основною темою якої була проблема відновлення кримсько-татарської державности в умовах України як унітарної держави. На думку лідера НРКТ Васві Абдураїмова, офіційна державна доктрина України у ставленні до Криму передбачає витіснення проблеми російськомовного населення проблемою кримсько-татарською та асиміляцію кримських татар шляхом їхнього розселення по Україні. „Подальша дезінтеграція СНД, — заявив він, — неминуче призведе до того, що кримсько-татарський народ буде розділениий на шматки, жоден з яких не зможе володіти силою національної самосвідомости". У зв'язку з цим, вважають лідери НРКТ, рух повинен змінити свою тактику і домагатися федералізації України.

КУН протестує проти арешту свого члена

КИЇВ (УНІАН). — Конгрес українських націоналістів звинувачує правоохоронні органи у незаконному арешті члена КУН Леоніда Ковальчука, суд над яким має розпочатися 22 жовтня. Як заявив на пресконференції у п'ятницю один з лідерів КУН Сергій Жижко, справа Л. Ковальчука „сфальсифікована, і його арешт є незаконним". За словами представників КУН, напередодні місцевих виборів 29 березня цього року Л. Ковальчук намагався одночасно кандидувати на голову сільради села Гребінки Васильківського району і на депутата Верховної Ради, що не заборонено українським законодавством. Однак члени місцевої виборчої комісії відмовили йому в реєстрації. Голова сільради Наталя Збаращенко стверджує, що під час з'ясування причин такого кроку виборчої комісії Л. Ковальчук вдався до застосування проти неї сили, „за що й потрапив за грати". Кримінальну справу проти Л. Ковальчука порушила місцева прокуратура лише 23 червня ц.р. і згодом його було заарештовано. Проте, за словами С.Жижка, який послався на свідків інциденту, силу було застосовано саме проти Л.Ковальчука. Керівництво КУН заявило, що при слуханні цієї справи вимагатиме розгляду усіх порушень виборчого законодавства. Звернення з цього приводу направлені до Генеральної прокуратури та Верховної Ради України.

Соціялісти солідаризуються з „Кіевскімі вєдомостямі"

КИЇВ (УНІАН). — Київський міськком Соціялістичної Партії України висловив солідарність і підтримку газеті „Кіевскіє вєдомості", заявивши, що утиски газети — це „варварські методи влади до неугодної їй преси". У заяві соціялісти наголошують, що вони не завжди і не в усьому згідні з позицією газети і вважають, що вона не завжди об'єктивно висвітлює діяльність партії. Водночас Міськком СПУ відзначає, що у серпні 1997 р., як і „Кіевскіє вєдомості", на вулицю було викинуто Київський міськком. Партія особливо відзначає, що „Кіевскіє вєдомості" — не перша газета в Україні, яка зазнає утисків через критику дій влади.

Рішення арбітражного суду про виселення редакції „КВ" з приміщення було прийнято на підставі неправильно оформленого договору про оренду. Головний редактор „Кіевскіх вєдомостєй" Євген Якунов додає: „Ми відчули дуже сильний вплив на арбітражний і Верховний суди з боку як міської влади, так і найвищих посадових осіб з метою рішення цієї справи не на нашу користь". За словами Є.Якунова, напередодні президентських виборів, в умовах складної економічної ситуації в країні політичному керівництву не хотілося б бачити в газеті критичні матеріяли на свою адресу.

Рішення парляменту шкодить автопідприємствам

КИЇВ (УНІАН). — Заборона Верховної Ради підвищувати тарифи на пасажирські перевезення привела автопідприємства, що перевозять пасажирів, практично до банкрутства, зазначено під час розширеного засідання президії ЦК Профспілки працівників автомобільного транспорту України. На думку більшости учасників засідання, в автопідприємствах постійно зростає заборгованість у заробітних платнях і загострюється соціяльна ситуація. За словами голови державного департаменту автомобільного транспорту Леоніда Докіля, втрати автопідприємств від перевезень пільговиків (тобто тих, хто користується знижками та іншими привілеями) перевищують 400 млн. гривень. Водночас у проєкті бюджету на 1999 рік компенсації за такі перевезення не передбачено. Крім того, приватні автоперевізники не здійснюють перевезення пільговиків, забираючи на свої рейки найбільш платоспроможних пасажирів, додав він.

Зазнав аварії вантажний потяг

ЗАКАРПАТТЯ (УНІАР). — Увечері 16 жовтня поблизу закарпатського села Заньки-Вовчий зазнав аварії транзитний потяг, що перевозив цистерни з легкозаймистими речовинами з Рязані (Росія) до Словаччини. Кілька цистерн зійшли з колії; одна з них, що містила 25 тонн пропану, загорілася. На місце аварії прибули спеціяльні загони пожежників і залізничників, яким вдалося відтягнути від вогню решту цистерн. Пропан горів цілий день, оскільки гасити його неможливо. Фахівці оцінюють аварію за найвищою категорією небезпеки. За словами пожежників, краще, щоб пропан вигорів сам, ніж залишився на ґрунті. За попередніми даними, причиною аварії могли стати проведені напередодні ремонтні роботи.

Затонуло судно з українсько-російською залогою

КИЇВ. 16 жовтня, УНІАН. — Вантажне судно „Астер" водотонажністю 3 тис. тонн (порт приписки — Одеса) затонуло 16 жовтня о 4 годині ранку поблизу південно-західнього узбережжя Данії, згідно з інформацією Міністерства з Питань Надзвичайних Ситуацій (МПНС). Судно, що належить кіпрській судновласницькій компанії, було орендовано одеським товариством „Транзит-45". З 11 осіб російсько-української залоги врятовано 5 моряків, двоє загинули, пошук решти чотирьох триває. Пошуково-рятувальні роботи, які ускладнені сильним вітром, проводить данська пошуково-рятувальна служба. У МПНС створено робочу групу для збору детальної інформації.

ТІЛЬКИ ФАКТ

Европейський Союз ухвалив рішення про надання Україні кредиту розміром 150 млн. екю на стимулювання процесу економічних реформ та підтримку її платіжного балянсу.

◆

У вересні на атомних електростанціях України вироблено 50.9 відс. загального виробництва електроенергії в країні. У вересні на АЕС зафіксовано 8 подій, які віднесено до нульового (найнижчого) рівня, згідно з Міжнародною шкалою оцінки подій з ядерної та радіяційної безпеки (INES), і які не становили загрози населенню.

◆

Верховна Рада України ратифікувала Конвенцію про заборону розробки, виробництва, накопичення і застосування хемічної зброї та про її знищення, ухваливши відповідний закон. На сьогодні учасниками конвенції є 116 держав світу, серед яких ЗСА, Японія, Китай, Росія, усі країни Европейського Союзу.

◆

У результаті проведення заходів щодо попередження правопорушень в економічній сфері, працівники міліції виявили минулого тижня понад 7 тис. злочинів, у тому числі 438 злочинів, пов'язаних з порушенням правил про валютні операції, 341 факт шахрайств з фінансовими ресурсами, 1717 — обману покупців та замовників, 581 — незаконної торговельної діяльности та 33 — контрабанди.

◆

В період з 12 до 18 жовтня в Криму сталася 41 пожежа (загинула одна людина), з яких 9 в житловому секторі, одна на промисловому об'єкті. Всього від початку року до 18 жовтня в Криму сталося 2,013 пожеж.

◆

На 1 вересня в Севастополі мешкало 392,800 осіб. У порівнянні з даними на 1 січня чисельність жителів міста зменшилася на 4,600 осіб, причому механічне зменшення становило 3,000 осіб. Смертність за 8 місяців поточного року зросла на 10 відс. у порівнянні з аналогічним періодом минулого року.

◆

Жовтневий районний суд Києва виніс судове рішення щодо справи „Політолог Микола Томенко проти лідера українських комуністів Петра Симоненка", згідно з яким П.Симоненко і редакція газети „Сегодня" мають відшкодувати моральну шкоду на користь позивача відповідно у розмірі 20 тис. і 10 тис. гривень.

◆

Футбольна дружина Верховної Ради України перемогла з рахунком 4:1 дружину Державної думи Росії під час футбольного матчу, який відбувся у Москві 18 жовтня.

◆

Військова прокуратура Харківського гарнізону почала розслідувати справу про спробу незаконного вивезення 3,300 дисків зчеплення до танків Т-72. Цей вантаж було вилучено в ході операції співробітників Управління боротьби з організованою злочинністю.

◆

На 19 жовтня курс національної грошової одиниці України становив 3.427 гривні за один доляр.

ТЕМА ТИЖНЯ

ВІДПРАВИТИ У ВІДСТАВКУ УРЯД ПУСТОВОЙТЕНКА ЦЬОГО РАЗУ - НЕ ВДАЛОСЯ

ДЕПУТАТИ СПРОБУЮТЬ ЩЕ РАЗ — ЧЕРЕЗ МІСЯЦЬ

13 вересня могло стати справді нещасливим для Уряду Валерія Пустовойтенка, оскільки лише 23 голосів не вистачило для висловлення йому недовіри. Втім, скандалу чекали марно.

Потужні проурядові заходи, проведені перед парляментськими слуханнями, здається, далися взнаки. Напередодні парляментського звіту керівників економічних відомств проекзаменував сам голова держави. У результаті чого роботу авторів прем'єрської доповіді Леонід Кучма назвав незадовільною, а іншим міністрам було заборонено виступати в Верховній Раді „з папірцем". І хоча президентська оцінка урядових зусиль була досить стриманою, Леонід Кучма особисто попросив парлямент не відправляти міністрів у відставку. Отож, міністри прийшли у Верховну Раду впевненими у собі. Більшість доповідачів як арґумент власної ефективности згадувала економічне зростання на середину літа. Тяжку працю, говорили міністри, звели нанівець світова криза та неправильна фінансова політика Національного Банку.

Отож не дивно, що голова НБУ Віктор Ющенко опинився серед песимістів.

— Мені не звикати відповідати на звинувачення — заявив він. — У країні складна соціяльна ситуація. Але якщо конструктивні сили міркують над тим, що зробити, то деструктивні — шукають винних.

На закиди в нерозумному витрачанні валютних резерв голова НБУ відповів, що 90 відс. витрат пішли на повернення державних боргів. Оскільки, не заплатив би НБУ за борги держави, країну оголосили б банкрутом. Економічний же бльок доповіді Валерія Пустовойтенка зводився до наступного: в нелегких умовах Уряд кваліфіковано подолав першу хвилю кризи. Прем'єр-міністер показав депутатам урядову програму, через брак якої Урядові також не раз погрожували відставкою. І як заявив Валерій Павлович, тепер все залежатиме від того, чи підтримають Кабінет Міністрів своїми законами парляментарії.

Та от чи підтримають, є насправді питанням з питань. Так, прийняти компромісний варіянт запропонували голови деяких комітетів та фракцій. Вони вважають, що роботу Уряду треба визнати незадовільною, а питання відповідальности розглянути ще раз — через місяць. Лідер же найбільшої фракції Петро Симоненко заявив, що доповіддю прем'єра незадоволений, і тому комуністи разом із соціялістами та „Громадою" і надалі голосуватимуть за відставку. Втім, саме комуністам відставка Уряду грає ще й на руку. Адже минулого тижня на засіданні Кабінету Міністрів Президент заявив досить недвозначно: якщо Верховна Рада таки вирішить відправити Уряд у відставку, очолити новий він запропонує комуністові Петрові Симоненкові. І, вірогідно, саме цю можливість мав на увазі дехто з „мешканців" Верховної Ради, коли заявляли, що відставка Кабінету Міністрів у нинішніх умовах загрожує непередбачуваними наслідками. Отож, врешті-решт, депутати обмежилися урядовим звітом про дев'ять місяців роботи. Проте, не звертати уваги на невдоволення народних депутатів у подальшому навряд чи буде можливим. В усякому разі, прем'єр-міністер заявив про те, що, своєю чергою, погоджується провести ротацію в Уряді, якщо Верховна Рада висуне кандидатури. Валерій Пустовойтенко погодився розглянути будь-які пропозиції та зізнався, що і сам має претенсії до роботи деяких міністерств. Щоправда, до яких саме — не уточнив. Першочерговими ж завданнями Уряду Валерій Пустовойтенко назвав підготовку програмних документів і проведення економічних реформ. Урядовці мають розробити програму виходу України з кризи до 2003 року. А відкрите спілкування з громадськістю має стати основою роботи Кабінету Міністрів.

Станіслав Вербицький, УНІАН

Американські лікарі провели семінар для колег в Україні

Доповідачі школи-семінару. Зліва: д-ри Томас Герман, Леон Прокоп, Арідна Бах, Корнило Чудній, Лариса Біланюк, Ігор Зубаль, Юрій Іванів, Лев Волянський.

ЛЬВІВ. — 21-23 вересня 600 українських медиків підвищували свою кваліфікацію на спеціяльних заняттях, організованих з ініціятиви д-ра Лева Волянського, асоційованого професора клінічної радіології з Університету медицини і зуболікування в Ню Джерзі, та інших американських лікарів українського походження.

Більшість відвідувачів школи-семінару під назвою „Практичні питання сучасної візуалізації в клініці" були з західної України. Разом з тим багато медиків приїхало з Києва, Харкова, Одеси і Криму.

За словами Л. Волянського, метою лекцій, які відбувалися в Центрі творчости дітей та юнацтва Галичини, було допомогти українським лікарям опанувати найсучаснішими технологіями, які впрова-

(Закінчення на стор. 6)

АМЕРИКА І СВІТ

Фірми починають звільняти працівників

НЮ ЙОРК. — Минулого тижня Меррил Линч, одна з найбільших фірм посередництва біржових операцій в Америці, повідомила, що з уваги на нестабільність світової економіки, фірма плянує в найближчому часі звільнити з праці 3,400 осіб, щоб заощадити понад 500 млн. дол. річно. Звільнення будуть торкатись працівників не тільки в ЗСА, але також і поза її кордонами. Однак з призначених на звільнення 2,000 працівників у ЗСА найбільше, мабуть, потерплять працівники в місті Ню Йорку і стейтах Ню Джерзі та Коннектикат. За кордоном, із призначених 1,400, тільки в Европі заплановано звільнити 400 працівників, а решта 1тисяча звільнень припадає на Канаду, Мексіку та інші реґіони.

Випробування сил в Квебеку

КВЕБЕК, Канада. — Квебецький прем'єр-міністер Люсієн Бушар заповів, що, правдоподібно, в листопаді відбудуться в квебецькій провінції Канади вибори випробування сил між сепаратистами і федералістами. Опити вказують на дуже близькі змагання між партією Квебеква прем'єр-міністра Л. Бушара, котра пропагує відокремлення провінції Квебеку від Канади, та Ліберальною партією, очоленою Жаном Шаре. Сепаратисти, якщо вийдуть переможцями, обіцяють перевести ще один референдум у справі відокремлення Квебеку від Канади, але тільки тоді, коли вважатимуть, що існує для них можливість перемоги. Їхній останній референдум у1995 році був неуспішним.

Пропонують створити комісію в справі Куби

ВАШІНҐТОН. — Колишні секретарі Державного департаменту Генрі Кіссінджер і Лоренс Іґлебергер переконують Президента Билла Клінтона дозволити на створення двопартійної комісії для здійснення „об'єктивної аналізи" політики ЗСА щодо Куби. До їхнього задуму прилучилися також колишній секретар Департаменту оборони Френк Карлюччі та колишній провідник сенатської більшости Говард Бейкер. У листі від названої групи Л. Іґлеберґер підкреслює, що комісія повинна взоруватися на Крайовій двопартійній комісії для Центральної Америки, котру створено 1983 року, коли країни того реґіону були занурені в ідеологічні міжусобиці. Головою згаданої комісії був Г. Кіссінджер.

Зменшилась вагітність серед підлітків

НЮ ЙОРК. — Згідно з вислідами наукових дослідів, у 1995 році вагітність серед підлітків була найменшою за останніх 20 років, а також значно зменшились передчасні припинення вагітности. Досліди перевів неприбутковий Інститут Алана Ґутмахера, котрий досліджує питання плідности. На думку науковців, висліди щодо передчасних припинень вагітности серед підлітків зумовлені зменшенням зносин серед цієї групи населення та збільшення серед них уживання протизаплідних засобів.

Відкладено доставу вантажу до станції „Мір"

МОСКВА. — Цими днями мав бути відправлений останній у 1998 році вантажний космічний корабель до станції „Мір", але через брак фондів цей політ відкладено на 10 днів. Завданням космічного корабля „Поступ" було доставити воду, харчі та новорічні подарунки для залоги станції „Мір", а також наукове обладнання для вимірів даних про метеорити. На станції „Мір" перебувають два російські космонавти — Геннадій Падалка і Сєргей Авдєєв, які мають вмонтувати ці інструменти назовні станції ще перед тим, як „Мір" увійде в хмару метеоритів, що відбудеться приблизно в половині листопада.

Продовжуються переговори про замирення

ВЕЙ МІЛЛС, Мд. — У вівторок, 20 жовтня, Президент Билл Клінтон відкликав свою поїздку до Каліфорнії та повернувся на конференцію в справі замирення на Близькому Сході, що триває вже шостий день у приміщеннях посілости Вей у Мериленді. Переконуванням, обіцянками та наполегливістю він намагається схилити ізраїльського прем'єр-міністра Беньяміна Нетанягу і керівника Палестинської управи Ясіра Арафата до компромісу. Розмовам, що розпочалися минулого тижня у Вашінґтоні в справі дальшого виведення ізраїльського війська з території західнього берега ріки Йордан і конкретніших запорук безпеки проти тероризму зі сторони палестинців, дещо перешкодив терористичний акт, вчинений палестинцем у містечку Біршіба в понеділок, 19 жовтня, в якому поранено 64 особи. Однак, незважаючи на те, обидві сторони з допомогою ЗСА дальше переговорюють.

Відзначили 20-ту річницю Папи на престолі

ВАТИКАН. — Минулої п'ятниці, 16 жовтня, Папа Іван Павло II окремою Службою Божою на площі св. Петра та з участю 20 тисяч його земляків відзначив 20-ту річницю свого встановлення на престіл первоєрарха Католицької Церкви. Кароль Войтила був 58-річним архиєпископом Кракова, коли його обрано на це становище 16 жовтня 1978 року. Він став першим в історії не італійським Папою.

У Лондоні затримано А. Піноше

ЛОНДОН. — Тут на лікуванні після операції хребта, в одній з клінік перебуває колишній диктатор Чілі ген. Авґусто Піноше, котрого минулого тижня, на домагання еспанського судді Бальтазара Ґарзона, затримано під охороною поліції. Б. Ґарзон домагається видачі ген. Піноше до Еспанії на суд за звинуваченнями за злочини проти громадян Еспанії під час його урядування в Чілі. Справа набрала міжнародної ваги, бо А. Піноше має дипломатичний паспорт і тим самим підлягає дипломатичний недоторканости. Тим часом як уряди обидвох країн намагаються полагодити цю справу, ген. А. Піноше перебуває під охороною поліції в клініці.

За матеріялами американської преси.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svo103@aol.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку-$30.00. Для членів УНСоюзу $40.00 річно, на півроку-$25.00. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Забарвлення цьогорічних виборів

Недоцільним було б заперечувати, що обставини цьогорічних виборів мають якесь таємничо-інакше забарвлення. Це можна відчути не тільки у виступах кандидатів обидвох партій в їхній передвиборчій кампанії, але й в усьому довкіллі. Все ж таки найбільше це проявляється у загадковій мовчанці виборців, які здвигають раменами не виказуючи своїх думок, зокрема, коли мова про кандидатів до Сенату чи Палати Репрезентантів.

Аналітики уважають, що цьогорічна передвиборча інертність і непевність є наслідком президентського скандалу та звіту в цій справі незалежного прокуратора Кеннета Старра до Конгресу, незважаючи на популярність Президента Билла Клінтона і його вміння завжди випливати на поверхню з будь-яких каламутних глибин. Серед демократичних кандидатів відчувається спроба відокремити себе від керманича їхньої партії, Б.Клінтона, а зі сторони кандидатів-республіканців найголосніше „кричить" їхня завзята мовчанка на цю тему.

В Америці кожних чотири роки в першому тижні листопада вибирають президента. А в часі поміж президентськими виборами в окремих стейтах відбуваються вибори на місця тих кандидатів до Сенату і Палати Репрезентантів, мандати яких вигасли, як і вибори кандидатів до стейтових і місцевих урядів. Цьогорічні вибори саме є такими.

Політична система З'єднаних Стейтів Америки базується в основному на двох головних партіях — Демократичній і Республіканській. Обидві партії намагаються найгучніше представити своїх кандидатів якнайширшому загалові виборців. Щоб це здійснити, вдаються до різних передвиборчих заходів. Одним із найбільш поширених і найцікавіших виборчих механізмів — це передвиборчі кампанії поодиноких кандидатів, які починаються майже за рік до виборів і коштують дослівно мільйони долярів. Так, цього року на рекляму передвиборчих кампаній по цілій країні вже видано 260 млн. дол. Ці кампанії полягають у пропагуванні доктрин партії даного кандидата та його політики щодо розв'язки тих чи інших питань через телебачення, пресу, телефонічно і під час роз'їздів кандидатів у своїх стейтах, округах і місцевостях.

В американській політиці, майже від самих початків її існування, передвиборчі кампанії відігравали важливу ролю, рекламуючи кандидатів, і таким способом ознайомлювали виборців з ними. На початках американського політичного буття передвиборчі кампанії базувалися в більшости на друкованому слові й особистих виступах кандидатів. Час і розвиток техніки інформації змінили стиль і форму передвиборчих кампаній, до писаного слова і особистих виступів прийшло радіо, телебачення і телефони. Передвиборчі кампанії звичайно визначаються інтенсивністю пропагандивної машини, а у багатьох випадках і не надто культурно-привабливими формами.

Цьогорічні передвиборчі кампанії зовсім не мають будь-якого забарвлення цієї так конечної інтенсивности, коли мова про кандидатів до Сенату і Палати Репрезентантів. Відчувається скрита інертність виборців як до партійних програм так і до поодиноких кандидатів.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про сьогоднішню чуму

Пригадується мені з далекого дитинства, як завжди мене морозом проходило, коли чула це славне Шевченківське „Чума з лопатою ходила і тільки рила, рила, рила..." Я немов бачила смерть, як її звичайно зображують, тільки не з косою, а з лопатою, як викопує один біля одного гроби...

Цей дивний страх залишився у мене досьогодні, хоча ніколи не застановлялася, що саме поет мав на думці: страшну чуму, яку ми сьогодні вже на знаємо, і яка колись справді косила людей без розбору, молодих та старих, а чи символічну недугу.

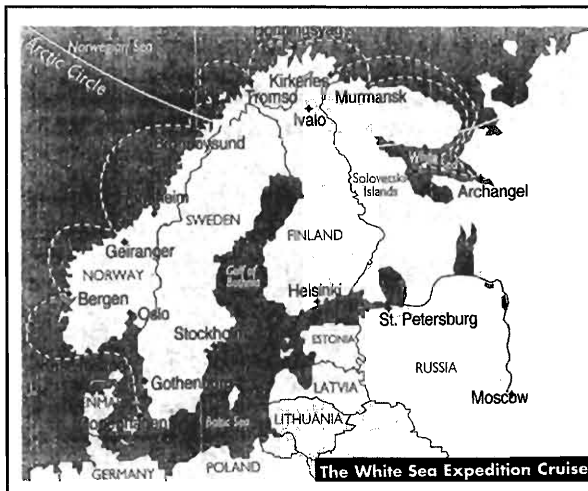
Чому саме тепер лякаю читачів таким макабричним початком тижневої „О-КИ"? А тому, що в останніх часах постійно говориться в кожному товаристві про хворобу рака і що вона забирає нам щораз частіше молодих людей, або таких, в силі віку, що могли б ще довго жити та бути радістю для своїх найближчих і для української спільноти. Отож чи не стала ця недуга сьогоднішньою чумою, що ходить з лопатою і нищить, де тільки попаде — молодих, старших і зовсім старих людей, які всі мають одне бажання: жити, жити, жити?

В недавному часі відійшла така кількість осіб із нашої лише спільноти, і з кола наших близьких чи знайомих, що проходить морозом, коли чуємо про нове захворіння, про новий випадок — дуже часто несподіваний — цієї смертельної недуги. Ба, що більше, чуємо про неї майже щоденно по радіо, у телевізії, читаємо в пресі. Погляньте тільки в „Ню Йорк Таймс" на сторінку оповісток про смерть відомих осіб з американського світу. Здається, не пересаджу, коли пригадаю вам, що 80 відсотків причин смерти, які подають в американській пресі при сумних вістках про відомих осіб, є ця сьогоднішня чума — рак.

Косить вона немилосердно також серед нас, але, звісно, що про такі сумні та погані події не хочеться говорити, а тимбільше писати. Часто зустрічаємося з випадками, коли самі засуджені раком на смерть не бажають розголосу та ховаються до останньої хвилини зі своїм болем, переляком і сумом перед цілим оточуючим світом. Так було ще дуже недавно, коли ми не хотіли повірити, що закінчилося молоде, радісне життя співачки Квітки, і так було рівно місяць тому назад, коли усіх нас вдарила, немов грім із ясного неба, вістка, що не стало між живими із таких самих причин тієї, яку ми називали „Кукою", і яка довгі роки була душею та серцем Українського Інституту Америки, його захопленою господинею, що тільки придумувала, яку виставку зорганізувати, який буде черговий концерт і яка цікава нагода запросити українську громаду до Інституту. Скільки то разів мені довелося чути її молодечий, все живий голос у телефоні, коли просила написати у „Свободі" про те, що підготовляє. Скільки енергії та часу віддавала вона Інститутові Америки, який став для неї так близьким і так конечним для дії. І ось несподівано Кука затихла, затихли її телефони, не можна було побачити її на концертах чи доповідях. А я, у вирі життя і у своєму визові тій приклятій „чумі", що стояла над близькою мені людиною, не думала і не могла навіть припустити, що Кука самітньо веде свою нерівну боротьбу. Яка сильна воля мусіла бути у цієї молодої, повної життя жінки, щоб не показати свого болю і не накидувати іншим свого нещастя. 22 жовтня минуло місяць, як Куки не стало. Відійшла так, як хотіла, з повною свідомістю, як вона хоче і як має все бути влаштоване — рак не зумів зламати її сильного духу. І тому ми усі будемо її пам'ятати повною життя, енергії, плянів, і я буду далі немов чути її голос у телефоні, що, переливаючись навалом слів і схвильованости, просить про написання ще одного повідомлення про ще одну імпрезу, про ще одну мистецьку виставку чи концерт...

А тимчасом новітня чума буде далі ходити серед нас з лопатою і шукати нових жертв...

О-КА

*Невтомний мандрівник і дослідник **Іван Лучечко** побував у багатьох куточках світу. Але жодна його подорож не була такою історично викривальною і зворушливою, як поїздка місцями совєтської каторги. Розповідь про цю унікальну подорож, ілюстровану прозірками, можна буде послухати **25 жовтня в Українському Домі в Ню Йорку.***

УАКР готується до IV Конвенції

Підготовка до IV Конвенції, яка відбудеться 21-22 листопада ц. р. у Воррені біля Дітройту, схвалення нових документів про допомогу Україні та ряд інших важливих справ були предметом нарад Екзекутиви УАКР, що відбулися 12 вересня. Нарадами, на яких були присутні голова Крайової Ради Ігор Ґавдяк, заступник голови Володимир Сохан і колишній голова д-р Богдан Шебунчак, проводила голова УАКР Уляна Дячук.

Згідно із статутом, кожний Відділ УАКР має право вислати на

(Продовження на стор. 9)

НАШ КОМЕНТАР

ЩО ДЕНЬ ПРИЙДЕШНІЙ ГОТУЄ ПРЕЗИДЕНТОВІ ЗСА ?

Імпічмент... Ще донедавна це слово було в обігу серед вчених, юристів та конґресменів, а сьогодні воно увійшло в мову людей багатьох країн світу. Саме про походження цього терміну, його вжиток у ЗСА і піде далі мова.

Президент ЗСА Ендрю Джонсон, не запитавши думки Конґресу, послав із своїм чиновником записку до міністра оборони:

— Сер, владою, даною мені як президентові, і у відповідності з Конституцією З'єднаних Стейтів я звільняю вас від посади, яку займаєте і прошу передати свій офіс із всіма документами генералу Лоренсу Томасу. З повагою, Ендрю Джонсон.

Чиновник повернувся в резиденцію президента і доповів, що міністер оборони відмовляється піти у відставку. Тоді Джонсон вдруге послав своїх підлеглих, щоб примусити його залишити офіс. Незабаром гінці повернулися і доповіли, що міністер забарикадувався і відмовляється покинути офіс до прибуття членів юридичної комісії палати представників.

Довідавшись про те, що сталося, занепокоєні конґресмени почали збирати досьє на президента, звинувачуючи його в деспотизмі. Цю подію коментує професор Бостонського університету Роберт Далик — спеціяліст з історії американського уряду, автор книжки про президента Ліндона Джонсона.

— Імпічмент — справа темна з правової точки зору, неясна і це законодавці розуміють, тому-то конґрес застосував цей захід стосовно президента тільки один раз за всю історію. Противники Джонсона — радикальні республіканці, які тоді правили бал, провели через Конґрес законопроєкт , за яким президент не мав права звільняти членів свого кабінету без схвалення сенату. Оскільки цей законопроєкт не відповідав ні одній із статей Конституції, то Джонсон проіґнорував його і вирішив звільнити свого міністра оборони. У відповідь сенат розпочав проти нього процес імпічменту.

Заглибимося ще далі в історію, завітаємо до Філядельфії 1778 року , в дні створення кінцевого варіянту Конституції ЗСА. Ось як описує цю подію історик Джон Клавд :

— Буквально за кілька днів до підписання остаточного варіянту Конституції її творці згадали про одну невирішену проблему, а саме: не було вироблено формулювання статті, яка роз'яснювала б, як і при яких обставинах Конґрес може змістити високопоставнену особу, в тому числі і президента. Два головних злочини, які можуть послужити приводом для імпічменту, в принципі вже були визначені: це зрада та хабарництво. Однак вони не вичерпували тих злочинів та негідних вчинків, що можуть спонукати Конґрес усунути президента.

Винахідливий представник стейту Верджінія Джордж Мейсен, який виробив для американської Конституції багато корисних формулювань, запропонував містке і в той самий час делікатне визначення дій президента, які підпадають під імпічмент .

Варто додати, що Джордж Мейсен не сам придумав ці визначення — він згадав, що вони були застосовані ще в 1386 році при осудженні фінансових махінацій одного з членів парляменту Великобританії. Забігаючи наперед, можна пригадати, що це формулювання було застосоване цим же парляментом при імпічменті губернатора Індії.

Президент Джеральд Форд у свій час сказав, що питання про те, які провини чи яка поведінка президента гідна імпічменту, повинне вирішуватися Конґресом в залежності від обставин і вимог часу.

Які ж дії посадової особи заслуговують імпічменту, а які ні? На ці питання відповідає історик Джон Клавд:

— Імпічмент є політичним , а не юридичним процесом. Він карає не того, хто порушив закон, а того, хто перевищив свою владу, або використав її в непристойних цілях, або нехтував високою посадою, на яку був обраний На підтвердження своєї думки історик навів такі приклади. Якщо сенатор, скажімо, від Джорджії, переїхав на Багамські острови і відмовляється виконувати обов'язки сенатора, то він не здійснив злочину. Коли ж цього сенатора впіймали на крадіжці в крамниці або побачили на вулиці п'яним в обіймах повії, то в першому випадку це злочин, а в другому — провина, яка не є причиною для імпічменту. А чому? Тому, що це не має безпосереднього відношення до виконання службових обов'язків.

А тепер давайте згадаємо, як проводився перший імпічмент на практиці.Через три дні після спроби Ендрю Джонсона звільнити свого міністра оборони юридична комісія передала на розгляд палати представників список з 11 злочинів та провин президента. Серед них таке важливе звинувачення , як ігнорування закону, прийнятого Конґресом, а з другого боку — президент, звертаючись до сенату, підвищив голос. Палата представників затвердила 9 з 11 пунктів звинувачень і передала справу до сенату. Для її затвердження необхідно було, щоб дві третини сенаторів проголосували за імпічмент.

Це надзвичайно мудре правило є гарантією того, що імпічменту не буде піддано президента з міркувань партійної ворожости. У випадку з Ендрю Джонсоном у його противників не вистачило одного голосу. В результаті імпічмент провалився і Джонсон залишився президентом.

В 1974 році палата представників Конґресу прийняла для розгляду справу про імпічмент президента Річарда Ніксона Справа ускладнювалась тим, що його звинувачували у використанні урядових установ для приховання

(Закінчення на стор. 11)

Рік до президентських виборів в Україні:

ПОРТРЕТИ ПРЕТЕНДЕНТІВ

III. Євген Марчук

Потенційні можливості 57-річного колишнього керівника Служби Безпеки України та колишнього прем'єр-міністра насьогодні остаточно є невідомими. На відміну від Л. Кучми та О. Мороза він не є публічним політиком. Очевидно, певним чином на це вплинула його робота у закритій структурі — Комітеті державної безпеки, яку після проголошення незалежности України перейменовано у Службу Безпеки. Доволі скромна біографія Є. Марчука свідчить, що він пройшов усі щаблі у спецслужбах — від оперуповноваженого до голови СБУ. З 1994 року він — віцепрем'єр-міністер, а з червня 1995 до травня 1996 року — керівник Кабінету Міністрів. Доволі впевнене сходження Є. Марчука на владний Олімп обірвав Л. Кучма, який у травні 1996 року звільнив його за незадовільне виконання ним обов'язків та „формування власного політичного образу". Щоправда, існує й інша, неофіційна версія — керівника Кабінету Міністрів звільнили за намагання реформувати урядові структури та за бажання взяти на себе відповідальність за ситуацію у державі. Проте як би там не було — цілком очевидним є те, що між Л. Кучмою та прем'єром стався конфлікт. Після того, як Марчук залишив крісло керівника Уряду, оглядачі очікували викид ним компромітуючого матеріялу проти нинішнього Президента та його оточення, оскільки ходив міт про так звану „валізу компроматів". Однак, як виявилося, очікування було марними. Щоправда, не виключено, що інформація, якою володіє Марчук, як колишній голова СБУ, буде оприлюднено протягом наступного року.

Головне, що відрізняє Є. Марчука від О. Мороза та Л. Кучми — відсутність потужної або фінансової, або партійної підтримки, на яку б він міг покластися. Після резиґнації, колишній прем'єр намагався захопити лідерство у парляментській фракції ліберальної партії „Соціяльно-ринковий вибір". Проте заволодіти контрольним пакетом голосів як у фракції, так і в ЛПУ Марчукові не дали. Після річних пошуків колишній прем'єр знайшов собі „нішу" — на минулих парляментських виборах він був у першій п'ятірці на списку не надто впливової у суспільстві, але фінансово багатої Соціял-Демократичної Партії (об'єднаної). Проте Марчук і дотепер не є її членом. Можливо, саме тому й він перебуває у партії у статусі „свій серед чужих і чужий серед своїх". Проте саме керівництво СДПУ(о) оголосило про свою підтримку на президентських виборах колишнього прем'єра. Однак, враховуючи те, що під час виборів до Верховної Ради партія набрала ледь більше 4 відсотків, говорити про партію об'єднаних соціял-демократів як про серйозну політичну силу, очевидно, не варто. А тому перемогти на виборах Є. Марчукові можуть допомогти кілька обставин. Поперше, повна опозиційність до нинішньої влади, зокрема, на спекуляції теми погіршення соціяльного стану громадян (у даному разі він може використати свою нинішню посаду — голови парляментського комітету із питань соціяльної політики). Подруге, оприлюднення компромату на нинішнього Президента та його оточення, про який вже ходять леґенди. І, потретє, допомога як внутрішніх, так і зовнішніх фінансових магнатів (зокрема, російських). Цілком очевидним є те, що у команди Кучми швидше за все не знайдеться серйозного компромату на Марчука. Він був і залишається доволі обережним як у діях, так і у висловлюваннях. Щоправда, останні якості можуть і зашкодити йому зійти на політичний Олімп.

Сергій Руденко,Київ

ЗАГИНУЛА КЕРІВНИК МІЖНАРОДНОГО ОСВІТЯНСЬКОГО ЦЕНТРУ

Львів. (ДІНАУ). Особливий розголос викликало у Львові повідомлення про вбивство директора Міжнародного центру освіти, науки та культури Міністерства Освіти України Оксани Кондратюк. Як повідомляє кореспондент ДІНАУ, вона була застрелена разом із чоловіком у власному автомобілі.

З іменем загиблої пов'язано створення сім років тому Міжнародного центру, який широко розгорнув співпрацю з українськими громадами за кордоном у рамках державної програми „Українська діяспора на період до 2000 року". Завдяки цьому було вивчено освітні потреби наших земляків, зформовано інформаційний банк даних про їх навчальні заклади, підготовлено спеціяльні програми, посібники, методичні матеріяли з української мови та літератури, народознавства, географії України, співів. Нині ця установа підтримує контакт майже з півсотнею об'єднань, товариств, земляцтв, в яких половина припадає на Росію. Останньою гучною акцією, яку зініціювала керівник, стали Дні Відня у Львові.

За інформацією з неофіційних джерел, вбивця покінчив з життям незабаром після скоєного злочину. Ведеться слідство.

ІГОР БАКАЙ: БАГАТІ ЛЮДИ УКРАЇНИ ЗАРОБИЛИ СВОЇ КАПІТАЛИ НА РОСІЙСЬКОМУ ГАЗІ

(Продовження зі стор. 1)

вели розрахунки з Росією. Чи не здається Вам, що приватні компанії, які розподілили між собою основну частину внутрішнього ґазового ринку України, багато в чому і зумовили те, що сума ґазового боргу „Ґазпрому“ на сьогодні така значна?

— Нормального ґазового ринку сьогодні на Україні не існує. Раніше, наприклад, був територіяльний розподіл, було визначено, який ґазовий трейдер в яку область або реґіон постачає ґаз. Тепер цього немає, хоча я впевнений, що коли до такої схеми повернутися, чимало проблем відпадуть самі собою. Не хочу бути пророком, але що більше ми ламатимемо, трощитимемо вже створені механізми, то частіше наступатимемо на граблі і отримуватимемо в нагороду букет фінансових проблем, які нині існують між Україною і Росією.

— І все ж таки, чому торгівля ґазом — предмет стількох політичних спекуляцій? Чому, торгуючи російським ґазом, багато людей стали заможними і мають величезний вплив на політичні процеси в Україні?

— Я згоден з тим, що при торгівлі ґазом відбувається зіткнення економічних, а відтак, і політичних інтересів людей, які мають владу або прагнуть її отримати. Всі нинішні багаті і впливові люди в Україні заробили свої капітали на російському ґазі. Наприклад, Юлія Тимошенко. Прихід у владу, в прем'єр-міністри Павла Лазаренка також пов'язаний з російським ґазом. 35-40 народних депутатів України пришли до Верховної Ради завдяки тому, що торгували російським ґазом.

Водночас промислово-фінансова корпорація „Єдині енергетичні системи України" (ЄЕСУ), яку очолювала Юлія Тимошенко, заборгувала за постачання російського ґазу понад 40 млн. дол. — „Ґазпромові" і близько 350 млн. дол. — Міністерству оборони Росії. Загалом у 1998 році борг корпорації ЄЕСУ перед Росією становить 400 млн. дол. До речі, російське міністерство оборони надало нам цікаві документи про те, що в 1996 році Уряд Павла Лазаренка надав державні ґарантії під ЄЕСУ. Іншими словами, той Уряд відкрито підтримував інтереси цієї і, водночас, дискредитував інші приватні компанії, які займалися продажем російського ґазу на українському ринку.

— 13 травня цього року було підписано Протокол переговорів щодо постачання російського ґазу в Україну в 1998 році і погашення заборгованости за поставлений ґаз. Яка сьогодні ситуація з боргами?

— За п'ять минулих місяців вона майже не змінилася. Заборгованість Укргазпрому становить 384 млн. дол. Що ж до комерційних структур, які зазначені в протоколі, то акціонерне товариство „Мотор Січ" заборгувало 29.8 млн. дол., „Інтергаз" — 220-226 млн. дол. (борги ЄЕСУ я вже називав).

— На останній зустрічі в Москві Президенти дали зелену вулицю бартерним розрахункам за ґаз. „Ґазпром" не проти таких взаємозаліків?

— Раніше у нас було три види взаєморозрахунків — оплата валютою, взаєморозрахунки за транзит і місцеві або федеральні взаємозаліки. Є можливість розраховуватися векселями, іншими цінними паперами, постачанням обладнання, сільсько-господарською продукцією. Наприклад, на четвертий квартал укладено угоду щодо постачання чотирьох більйонів кубів ґазу, і керівництво „Ґазпрому" дозволило Україні за цей ґаз розраховуватися за бартером, зокрема і харчами.

— Керівництво „Ґазпрому" в ультимативній формі вимагає розрахуватися за борги?

— Ну, що ви! У нас ділові, конструктивні стосунки. Кожна зі сторін знає, за що відповідає і до яких термінів що потрібно зробити.Інша справа, що нас не влаштовує ціна на ґаз, яку встановлює російська сторона (і, до речі, міністерство паливної енергетики Росії плянує незабаром переглянути цю ціну). Але сьогодні поки що вартість ґазу, що його Росія продає в Европі, становить 60-90 дол. за одну тисячу кубічних метрів, а для України — 80 дол. Це нонсенс, адже має бути навпаки, транзит російського ґазу в Европу коштує „Ґазпрому" набагато дорожче, ніж транзит в Україну, тож ціна на ґаз, наприклад, в Німеччині, Австрії, Чехії, Польщі повинна бути вищою. Ціна 80 дол., встановлена для України урядом Росії, ніякого відношення до ринкових механізмів формування ціни на ґаз не має. Це найдорожчий ґаз у світі.

— Ігоре Михайловичу, Ви говорите, що „Ґазпром" у формі ультиматумів з Києвом не розмовляє. Натомість Рем Вяхирев, котрий очолює це товариство, заявив, що після того, як буде побудовано альтернативні ґазові трубопроводи в Европу через Білорусь і Скандінавію, з Україною будуть розмовляти іншою мовою, оскільки вона, мовляв, краде російський ґаз.

— Факт розкрадання має місце, про це я скажу нижче, але відразу, як „Ґазпром" почне диктувати свої умови, ми диктуватимемо свої. Ми приречені бути взаємозалежними. Щойно „Ґазпром" почне транспортувати ґаз через Білорусь, ми, в свою чергу, вартість транзиту змушені будемо збільшувати, оскільки сьогодні середня ставка за транзит російського ґазу становить 2.5 дол. за 100 км прогону в Европі, і тільки 1.75 дол. — через територію України. Що стосується розкрадання — ось один тільки приклад: „Ґазпром" рекомендує свого ділера, який зобов'язується поставити 20 блн. кубів ґазу. Але постачає лише 15. Тобто початково 5 блн. кубів ґазу в ґазовому балянсі України відсутні. А Рем Іванович говорить: вони крадуть наш ґаз. Цю колізію створив сам „Ґазпром", а не ми.

— Багато хто сьогодні каже, що Україна розраховуватиметься за російський ґаз своїми ґазовими комунікаціями і ґазосховищами, акціонуючи їх і продаючи „Ґазпромові".

— Навпаки, в Україні припинили будь-яку приватизацію нафтогазової галузі і створили державну компанію, яка зосередила всю фінансову політику держави, пов'язану з ринком ґазу і нафти, в своїх руках.

Розмову вів Віктор Тимошенко, УНІАН

Росія не хоче...

(Закінчення зі стор. 1)

тичних боєприпасів різних типів, серед яких майже дві з половиною тисячі — українські. Їх остаточне розукомплектування не підпадає під вплив якихось багатосторонніх угод у галузі контролю за озброєнням. Можливо, що нинішня ситуація може стати темою для переговорів між Москвою та Києвом.

Досить показово, що останнім часом російські стратеги ставляться до ядерної зброї як до чи не єдиного рятівного кола для утримання паритету з НАТО: і хто знає, чи не станеться за іронією долі так, що тактичні боєприпаси знову повернуться в Україну на Чорноморську фльоту — щоправда, під російським статусом? Хоч Москва запевняла, що не має наміру цього робити, перевіряти це в Києва можливості все одно немає. Попри те, що в червні між начальниками Генеральних штабів України та Росії було досягнуто домовленості про розробку й підписання міжурядової угоди, за якою Україна могла б контролювати арсенали ЧФ, далі від декляраций справа поки що не пішла...

Сергій Згурець, «День»

ПІСЛЯ ВАШІНҐТОНА...

(Закінчення зі стор. 1)

зидентові невигідно в даних умовах міняти голову НБУ, оскільки нині всю відповідальність, покладену на найавторитетнішого українського банкіра — Ющенка, доведеться взяти на себе".

„Тимчасове зняття Міжнародним валютним фондом своєї ж вимоги — ввести в Україні плаваючий курс — демонструє неофіційну підтримку В.Ющенка, прихильника валютного коридору", — повідомило „Дню" джерело в Нацбанку.

Сьогодні Нацбанк та Уряд готуються до приїзду чергової місії МВФ наприкінці жовтня й стверджують: нинішній валютний коридор покищо буде збережено. Однак у Кабміні повідомили, що показники бюджету на майбутній рік коректувалися згідно з обмінним курсом 3,6–4 грн. за 1 дол.

Яна Мойсеєнкова, „День"

АМЕРИКАНСЬКІ ЛІКАРІ...

(Закінчення зі стор. 3)

джуються в Україні. Учасники семінару розглядали питання ультразвукової діягностики, магнеторезонансної топографії, радіоізотопні методи в діягностиці та лікуванні захворювань черевної порожнини, а також в акушерській, гінекологічній і педіятричній практиці.

Вступ на семінар був вільний завдяки таким спонзорам, як Екюсон, Філіпс, РАДМІР і нюйоркський відділ Українського Лікарського Товариства Північної Америки. Організувати заняття допомагали Міністерство Охорони Здоров'я України, Асоціяція Радіологів України, Фонд Допомоги Чорнобиля зі ЗСА, журнал „Медицина світу" та інші.

Користуючись нагодою, завідувач катедри променевої діягностики Львівського Медичого Інституту д-р Юрій Іванів і д-р Володимир Павлюк презентували свій переклад книжки Беррі Голдберґа „Ультразвук". Видання це є першим сучасним україномовним підручником з діягностичної візуалізації. Щодня 10 таких підручників розігрувалися на льотерію. Завдяки зусиллям В. Павлюка вся конференція проводилася виключно лише українською мовою.

Л. Волянський, який, за його словами, все життя мріяв допомагати Україні, сподівається, що такі семінари можна буде проводити реґулярно, принаймні раз на кілька місяців. Організатори також плянують залучити ширше коло американських дослідників з медицини.

Економічні турботи...

(Закінчення зі стор. 1)

що не обійшлося без компромісів, але справу вирішено і як виглядає обидві сторони — демократи і республіканці переконані в своїй перемозі.

Одначе, справжнім переможцем у бюджетній боротьбі вийшов таки Президент Билл Клінтон, якого посередники здобули перемогу в кількох дуже важливих ділянках — виділення 18 блн. дол. Міжнародному валютному фондові, 1.1 блн. дол. на ним заплановані поліпшення публічного шкільництва в країні та фінансування декількох важливих питань з ділянки збереження оточення. Але голосування над прийнятим бюджетом поки що відкладено на кілька днів, бо більшість членів Конґресу, кандидати обидвох партій поспішили до своїх виборчих округ, де вихвалятимуться своєю перемогою. Демократи говоритимуть про покращення освіти, допомогу фармерам і про свої успіхи не допустити до екстравагантних зменшень податків. Республіканці в свою чергу хизуватимуться здобуттям грошей на боротьбу з наркоманією і на поліпшення військової готовости для захисту країни.

Тим часом сам Президент намагається тримати руку на живчику закордонної політики, зокрема тих її ділянок, де ЗСА мають безпосереднє відношення — сербська діяльність в Косово та її можливі наслідки зі сторони Північно-атлантійського оборонного союзу, зміни в уряді одного з найбільш надійних союзників ЗСА в Европі — Німеччини та особисту участь у зустрічі-переговорах між ізраїльським прем'єр-міністром Беньяміном Нетанягу та провідником палестинців Ясіром Арафатом, яка відбувається у Квінстовн, Мд., недалеко від Вашінґтону. Всі три справи можуть мати вагомі наслідки не тільки в реґіонах їхньої діяльности, але й у світі взагалі, коли їм вчасно не зарадити. Справа ускладнюється ще й тим, що особистий вплив Президента ЗСА значно знизився через усім відому причину — його „невідповідну" поведінку як президента країни, тому аналітики підкреслюють, що полагодження цих справ, які й без того є складними, може тривати значно довше, як дозволяє на це час.

Крім того, все це напередодні виборів і всіх з ними пов'язаних економічно-політичних турбот в країні, не дає їм потрібного ґрунту для успіхів. А тимчасом пересічний громадянин ЗСА застановляється, як йому бути, коли ним обрані попередньо законодавці ніяк не можуть знайти спільного знаменника, щоб вивести країну з тенет економічно-політичних негараздів, які чигають неподалік.

Х.В.- Ференцевич

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

НАША КОНСУЛЬТАЦІЯ

Для чого потрібне життєве забезпечення і що може запропонувати вам УНСоюз

Марта Лиско, гол. секретар УНС

Потреба життєвого забезпечення в сучасному американському світі необхідна. Життєве забезпечення (або страхування) робиться з двох головних причин: 1) надбати особисте майно і 2) зберегти або охоронити це майно від оподаткування. Гроші вложені в асекураційні поліси будують майно, яке не підлягає оподаткуванню, а це немаловажне. Перевагою асекураційних поліс над іншими родами інвестицій є те, що за прибутки з більшости інвестицій треба платити податки, коли приходи із асекураційних (страхувальних) поліс не є оподатковані майже в усіх випадках. Існує кілька видів асекураційних поліс, і дуже важливо зробити правильний вибір. Вони забезпечать вас на короткий термін, на ціле життя, покриють видатки на життя або останні видатки, пов'язані із смертю.

Асекураційні поліси можна уживати за життя:

1. На заплату моргеджу на власному домі.
2. Ощаджувати кошти на навчання дітей.
3. Заплатити позики або інші фінансові зобов'язання.
4. Зібрати гроші на пенсію, як додаток до соціяльного забезпечення.

Існують ще й інші види страхування, які допоможуть вам прожити, якщо ви втратите працю; фінанси на прожиток в часі вашої непрацездатности запевнять вам опіку в старшому віці; покривають медичні кошти.

Всі ці роди забезпечення подумані так, щоб дати вам найбільшу користь ще за життя. Сьогодні, коли великі підприємства скорочують пільги (employee benefits) своїм працівникам і уряд обтинає видатки на медичні, соціяльні забезпечення, допомогу дітям, старшим, безробітним та немічним, кожен з нас мусить більш, як коли, подбати про ці часто непередбачені турботи.

Асекурація ж по смерті може уживатися так:

5. Запевняє родині і дітям фінансову базу у випадку несподіваної смерти голови родини.
6. Дозволяє на перехід майна спадкоємцям без плачення податків.
7. Забезпечує власникам бізнесів передачу бізнесу без судових процедур і непотрібного уподаткування.
8. Покриває кошти, пов'язані із похороном.
9. Дає можливість залишити дотації на добродійні цілі.
10. Покриває кошти податку при передачі майна так званого inheritance tax.

Всі виплати спадкоємцям із асекураційних поліс переходять безпосередньо до спадкоємців без заповіщень чи судових рішень. Асекураційна поліса запевняє найшвидшу та найменш скомпліковану передачу.

Український Народний Союз вже понад 100 років задовільняє асекураційні потреби українців на американському континенті. Звертайтеся до нас, щоб ми вам порадили, як найкраще розпорядитися грішми та задоволити ваші потреби.

Український Народний Союз також дає своїм членам позики на доми, стипендії для молоді і допомогу старшим людям.

І це ще не все. УНС вже понад 100 років несе в громаду слово правди, єднання, вістки зі світу, видаючи газети „Свобода" та "Ukrainian Weekly". А наша відпочинкова оселя „Союзівка" заслужено стала найбільшим і найкращим зорганізованим місцем зустрічі і відпочинку українців.

Таки варто стати членом УНСоюзу.

ПІДСУМКИ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПРАЦІ ЗА ВЕРЕСЕНЬ 1998

У вересні 1998 року до УНСоюзу приєднано 46 нових членів, забезпечених на суму 239,000 дол. із сумою вкладок 11,475.45 дол. Найкращими організаторами були:

Радний УНС Євген Остиславський, секр. 234 Відділу: 4 члени, сума забезпечення 73,639 дол.

По три члени приєднали: Джойс Ткач, секр. Відділу 39 — сума запезпечення 30,000 дол.; Віра Баніт, орг. Відділу 473 — сума забезпечення 18,000 дол.

Три секретарі приєнали по 2 члени на загальну суму 31,000 дол. і 18 секретарів-організаторів приєднали по одному членові на суму 202,000 дол. Двох професійних продавців зорганізували 10 членів на суму 262,000 дол.

Від серпня УНСоюз впровадив нову програму забезпечення (Heritage), про яку вже повідомлено членство листовно і в пресі. Програма складається з трьох частин: забезпечення на життя, П-20, забезпечення від нещасного випадку (Accidental Death and Dismem-berment) на 10,000 дол. і спеціяльна картка опуску на винайм готелів, авт, та інших послуг включно із медичними. У вересні вже прийшли перші аплікації.

Від січня до кінця вересня 1998 до УНС приєднано 574 нових членів на загальну суму забезпечення 8,649,533 дол. із сумою вкладок 147,922 дол.

Екзекутивний Комітет УНСоюзу звертається до своїх членів та членів Управ Відділів з проханням доложити всіх зусиль для організаційної праці, щоб цей конвенційний рік закінчити успішно у приєднанню нових членів.

Просимо взяти до уваги, що кожний відділ повинен приєднати по 10 нових членів, щоб покрити втрати в членстві, спричинені смертю, виплаченням грамот чи їх згрошевленням.

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

Предсідник
УЛЯНА М. ДЯЧУК
ULANA M. DIACHUK
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Заст. предсідника
СТЕФКО КУРОПАСЬ
STEFKO KUROPAS
126 Williams Dr.
Schaumburg, IL 60198

Директор на Канаду
о. МИРОН СТАСІВ
Rev. MYRON STASIW
18 Leeds Str.
Toronto, ON M6G 1N7

Заст. предсідника
АНЯ ДИДИК-ПЕТРЕНКО
ANYA DYDYK-PETRENKO
137 Crystal Spring Dr.
Ashton, MD 20861

Секретар
МАРТА ЛИСКО
MARTHA LYSKO
2200 Route 10. P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Касир
СТЕФАН КАЧАРАЙ
STEFAN KACZARAJ
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

ВОЛОДИМИР ПАСТУШОК
WILLIAM PASTUSZEK
9 So. Chester Road
Swarthmore, PA 19081

СТЕПАН ГАВРИШ
STEFAN HAWRYSZ
155 Erdenheim Road
Erdenheim, PA 19038

ОЛЕКСАНДЕР СЕРАФИН
ALEXANDER SERAFYN
2565 Timberwyck Trail
Troy, MI 48098

ЯРОСЛАВ ЗАВІЙСЬКИЙ
YAROSLAV ZAVIYSKY
11 Bradley Rd.
Clark, NJ 07006

МИРОН ҐРОХ
MYRON GROCH
16 Kevin Dr.
Fonthill, ON LOS 1E4

ГОЛОВНІ РАДНІ

ТАРАС ШМАҐАЛА
TARAS SZMAGALA JR.
1722 Fulton Rd.
Cleveland, OH 44113

ОЛЕКСАНДЕР ХУДОЛІЙ
ALEX CHUDOLIJ
281 Urma Ave.
Clifton, NJ 07013

ТЕКЛЯ МОРОЗ
TEKLA MOROZ
345 36th Ave.
Lachine, Quebec H8T 2A5, CDA

ГАЛИНА КОЛЕССА
HALYNA KOLESSA
100 Montgomery St. Ap. 23-H
Jersey City, NJ 07302

МИКОЛА ДЯКІВСЬКИЙ
NICK DIAKIWSKY
2065 Ridge Rd. EXT.
Ambridge, PA 15003

ВОЛОДИМИР КОРЧИНСЬКИЙ
WALTER KORCHYNSKY
212 Meadowbrook Parkway E.
Horseheads, NY 14845

ВАСИЛЬ ШЕРЕМЕТА
WASYL SZEREMETA
1510 Hilltop Terrace
Huntingdon Valley, PA 19006

ВАСИЛЬ ЛУЧКІВ
VASYL LYCHKIV
49 Windmill Lane
New City, NY 10956

СТЕФАНІЯ ГАВРИЛЮК
STEPHANIE HAWRYLUK
P.O. Box 174 Michael Drive
Cottekill, NY 12419

АНДРІЙ ВОРОБЕЦЬ
ANDRE WOROBEC
9 Bayard Place
Newark, NJ 07106-3613

ЄВГЕН ОСТИСЛАВСЬКИЙ
EUGENE OSCISLAWSKI
25 Jason Ct.
Matawan, NJ 07747-3510

ВАРКА БАЧИНСЬКА
BARBARA BACHYNSKY
101 E. 16th St.
New York, NY 10003

АНДРІЙ СКИБА
ANDRIJ SKYBA
4575 N. Nagle Ave.
Harwood Heights, IL 60656

АЛЬБЕРТ КАЧКОВСЬКИЙ
AL KACHKOWSKI
126 Simon Fraser Crescent
Saskatoon, SK S7H 3T1

Головний редактор „Українського Тижневика"
РОМА ГАДЗЕВИЧ
ROMA HADZEWYCZ
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Головний редактор „Свободи"
РАЇСА ГАЛЕШКО
RAISSA GALECHKO
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Адміністратор оселі Союзівка
ІВАН А. ФЛИС
JOHN A. FLIS
Foordmoore Road
Kerhonkson, NY 12446

ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

СТЕПАН КУРОПАСЬ
STEPAN KUROPAS
107 Ilehamwood Dr.
De Kalb, IL 60115

ЯРОСЛАВ ПАДОХ
JAROSLAW PADOCH
71 E. 7th Street
New York, NY 10003

АННА ЧОПЕК
ANNA CHOPEK
678 44th St.
Los Alamos, NM 87544

МАРІЯ ДУШНИК
MARY DUSHNYCK
2 Marine Ave.
Brooklyn, NY 11209

БОГДАН І. ГНАТЮК
BOHDAN I. HNATIUK
535 Prescott Road
Merion Station, PA 19066

АННА ҐАРАС
ANNA HARAS
1930 Greenleaf St.
Bethlehem, PA 18017

МИРОН КУРОПАСЬ
MYRON KUROPAS
107 Ilehamwood Drive
DeKalb, IL 60115

о. прот. СТЕПАН БІЛЯК
VERY REV. STEPHEN BILAK
1750 Jefferson St., Apt. 301
Hollywood, FL 33020

ВОЛОДИМИР СОХАН
WALTER SOCHAN
53 Brinkerhoff St.
Jersey City, NJ 07304

ІВАН О. ФЛИС
JOHN O. FLIS
P. O. Box 48
East Charleston, VT 05833

ЙОСИП ЛИСОГІР
JOSEPH LESAWYER
2643 Deer Path
Scotch Plains, NJ 07076

ВАСИЛЬ ДІДЮК
WASYL DIDIUK
30 Allenhurst Drive, Apt. 402
Islington, ON M9A 4Y8, CDA

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Вшановано сотника Д. Слободяна

Ювілят Д. Слободян з конґресменом Морісом Гінчі

Кергонксон, Н. Й. — Тут у неділю, 27 вересня, заходом Організаційного комітету українців Кергонксону і околиці вшановано сотника Данила Слободяна бенкетом, що відбувся на оселі УНС Союзівка з участю 150 осіб.

Присутнім було багато чого доброго сказати про цю всіма шановану людину, яка все життя присвятила служінню українській справі.

Члени організаційного комітету вітають Д. Слободяна: Стоять зправа: д-р С. Барановська, Д. Степаняк, Т. Паш, д-р О. Волянський, З. Ковальська.

Данило Слободян народився 3 лютого 1919 року у Філядельфії в родині відомих союзовців, українських активістів і патріотів Романа і Анни з дому (Олекса) Слободянів. З юнацьких років Д. Слободян був активний у багатьох організаціях і брав участь у різних громадських акціях, наприклад: маршуючи 14-річним юнаком разом з батьком в Ню Йорку як учасник маніфестації української громади, протестуючи проти загибелі мільйонів українців від штучно створеного комуністами голодомору в Україні у 1932-33 роках; з молодих літ співав у парафіяльному та Метрополітальному хорах Ню Йорку та Ню Джерзі, також виступав з хором Олександра Кошиця на Світових Торгах 1940 року. З Другої світової війни Д. Слободян повернувся зі званням капітана американської армії. У скорому часі вибрано його президентом великої тоді молодечої організації — Ліґи Української Молоді Північної Америки. Був першим управителем Союзівки, а опісля співуправителем разом з Володимиром Квасом. Перед американською громадою Д. Слободян був завжди амбасадором доброго українського імені.

І от численні друзі сотника Слободяна зібрались на Союзівці, щоб на громадському банкеті висловити йому щуре признання за довголітнє служіння українській громаді і зокрема УНСоюзові. Коли Д. Слободян з родиною зайшли до залі, всі учасники привітали їх гучними оплесками, а голова Організаційного комітету д-р Стефанія Барановська вручила йому китицю рож і передала дальше ведення бенкету Миколі Василикові, який українською і англійською мовами справно виконував це доручення.

Частина гостей головного столу, зліва: о. Ю. Годенчук і дружина Аня, дружина ювілята Анна Слободян, Д. Слободян і М. Василик — ведучий програмою шанувального бенкету.

Після молитви, що її провели о. Ю. Годенчук, парох церкви Св. Трійці українською мовою, і о. крилошанин Е. Шараневич — англійською, ведучий бенкетом розповів про сотника Слободяна — визначну і заслужену у нашій громаді особу та вніс тост, а місцевий мішаний хор „Золотий Гомін" під дириґентурою д-ра Олега Волянського заспівав „Сотвори, Господи" (муз. Білиновського). О. крилошанин Е. Шараневич виголосив привітальне слово.

Майстер церемонії представив гостей при головному столі: Данила Слободяна з дружиною Анною, о. Ю. Годенчука з дружиною, о. крилошанина Е. Шараневича, брата Слободяна Григорія з дружиною, дочок Рому Галатин і Олену Костелі з родинами, голову УНС Уляну Дячук з чоловіком і конґресмена Моріса Гінчі, а на залі — голову УККА Дарію Степаняк, голову УАКР д-ра Олега Волянського, заступницю голови СУА Зеню Ковальську, станичну Пластової Станиці Таню Паш, голову ООЧСУ Миколу Вітенка з дружиною, голову Т-ва Українсько-Американських Ветеранів д-ра Дмитра Боднарчука, голову української православної громади, голову Т-ва „Самопоміч" Н. Аврамчука з дружиною, кол. головного предсідника УНС Йосифа Лисогора з дружиною, а також 18 урядовців окружної адміністрації.

Під час вечері голова Організаційного комітету д-р С. Барановська в товаристві Дарії Степаняк від УККА, д-ра О. Волянського від УАКР, З. Ковальської від СУА і Т. Паш від Пласту, фундаторів Грамоти заслуги на металевій плиті, вручила це почесне відзначення Д. Слободянові.

Голова УНС Уляна Дячук, як головний промовець, у своєму слові вичерпно окреслила українською і англійською мовами життєпис сотника, його заслуги перед Америкою як старшини армії, зокрема під час Другої світової війни, у якій він був серйозно поранений у Франції, і для української етнічної групи, як довголітнього управителя оселі УНС „Союзівка", члена управ різних місцевих організацій, його великий вклад у розвиток місцевої української громади і парафії, включно із побудовою церкви Св. Трійці, члена різних хорів і місцевого хору „Золотий Гомін".

З привітами виступали: Дарія Степаняк від УККА, д-р Роман Барановський від Централі, від місцевого Відділу УАКР та від Пласту, д-р Дмитро Боднарчук від Т-ва Українсько-Американських Ветеранів, проф. Володимир Бакум від православної громади, брат вшанованого Григорій Слободян, Оля Равлюк від комітету церкви Св. Трійці, Микола Василик від Т-ва „Самопоміч", Йосиф Лисогір – колишній головний предсідник УНС, конґресмен Моріс Гінчі, президент Лайонс Клюбу Едвард Лямон, голова Республіканської партії Роберт Давлінґ, урядовці окружної адміністрації Сузан Каммінґс і Вінцент Дан, які вручили сотникові грамоту округи. Усі промовці у своїх привітах підкреслювали його ввічливість, гумор, готовність у всьому допомогти, а над усе справедливий, чесний підхід у всіх його починаннях.

У мистецькій частині вечора виступали: мішаний хор „Золотий Гомін" під дириґуванням д-ра О. Волянського, який виконав українську народну пісню „Зашуміла ліщинонька", і квінтет СУА з піснями „Україно", муз. А. Петриненко, і „Три Марічки", муз. Кос-Анатольського (гармонізація на три голоси Володимира Бакума).

Під кінець зворушений сотник Д. Слободян розказав дещо про свою діяльність в минулому і подякував усім за влаштоване йому прийняття.

Д-р Роман Барановський.
Фото Данієл Дж. Кастеллі.

Повідомлення про початок навчання

Школа українознавства ім. Лесі Українки у повіті Морріс, розпочинає навчання в новому приміщенні середньої школи в Парсиппані, Н. Дж. (Parsippany High School at Baldwin Rd.,) північна сторона дороги 46 в суботу, 24 жовтня, о 9-ій год. ранку.

СВЯТКУВАННЯ 125-ЛІТТЯ НТШ ПРОХОДИЛО ПІД РІЗНИМИ АСПЕКТАМИ

Відкриття сесії у 125-річчя НТШ на конвенції славістів у Бока Ратон, на Фльориді. Сесію відкриває проф. Томас Бирд, праворуч сидять проф. Олег Романів, проф. Дмитро Штогрин і проф. Леонід Рудницький.

Про святкування 125-ї річниці найстаршого українського наукового товариства було вже довго відомо як про нагоду провести ряд наукових конференцій, імпрез та відзначень, якими можна було вказати на працю НТШ не лише українській спільноті в Україні та в діяспорі, але також звернути увагу на науковий доробок НТШ чужинецькому світу.

З тих причин вже завчасу організатори усіх святкувань вирішили, що цьогорічна участь членів Наукового Товариства ім. Шевченка в конвенції славістів Асоціяції Сприяння Слов'янських Студій (AAASS) що, до речі, тим разом відзначала свій п'ятдесятилітній ювілей, буде посвячена в більшости 125-літтю НТШ. Конвенція славістів відбулася при кінці вересня, на Фльориді, однак її величавості дещо перешкодив ураґан, що саме в тому часу був великою небезпекою для цієї частини ЗСА.

Незважаючи, однак, на атмосферне лихо, в конвенції взяла участь делеґація українських наукових сил, хоча не так повна, як було передбачено. Відбувся круглий стіл, в роботі якого гідно відзначено 125-ліття НТШ. Сесію відкрив і нею провадив проф. Тома Бирд, а доповідачами були голова НТШ в Україні Олег Романів, проф. Дмитро Штогрин і президент Світової Ради Наукових Товариств ім. Шевченка Леонід Рудницький.

Проф. Святослав Трофименко хоч не міг бути присутнім через труднощі погоди, його доповідь однак було прочитано.

Поруч цієї сесії, що була посвячена окремо 125-літтю НТШ, українські науковці взяли участь в інших сесіях, зокрема в традиційній вже переоцінці й переглядові канонів української літератури, присвячених Іванові Франкові, — в ній брали участь О. Ільницький, М. Тарнавський та Данило Гузар-Струк — усі три українські професори канадських університетів. З інших намічених конференцій відбулася ще також сесія п. н. „Державотворчість в Україні з порівняльної переспективи", що нею провадив проф. Л. Рудницький, в якій незапляновано, але блискуче виступили співредактор журналу „Критика" Микола Рябчук і проф. Альбертського університету Сергій Плохій. Крім вище вичислених доповідачів в конференції взяли участь ще ціла низка українських наукових працівників з університетів ЗСА, Канади, Німеччини й України.

За тиждень після конвенції славістів, 2 жовтня, на Колюмбійському університеті в Ню Йорку проведено симпозіюм для відзначення 90-річчя широко відомого науковця, літературознавця і мовознавця проф. Юрія Шевельова. Симпозіюм складався із двох сесій, з яких перша була мовознавча, а друга літературна, що охоплювала широку та багатогранну діяльність цього виняткового ученого. Першою сесією провадив проф. Вілліям Гаркінс, а другою — проф. Данило Гузар-Струк. Привітання для ювілята виголосив Роберт Мекґваєр, голова департаменту славістики в Колюмбійському університеті проф. Олекса Біланюк, президент Української Вільної Академії Наук, і проф. Леонід Рудницький. З короткими доповіддями виступили ряд науковців із ЗСА та Канади, з України — Андрій Даниленко, Атоніна Березовенко і Тамара Гундарова, а також проф. Олександер Мотиль з Інституту Гаррімана і Роберт Белкнеп з Колюмбійського університету. Усі привітання та побажання для видатного вченого підкреслювали величезне знання і працю проф. Ю. Шевельова на науковому полі, зокрема на відтинку української мови і літератури, та у пропаґанді української літератури у західному світі.

СФУЖО ВІДБУВАЄ СВОЇ РІЧНІ НАРАДИ

В Торонто 30-31 жовтня і 1 листопада плянується провести річні наради, на яких відбудеться відзначення історичної події — 50-ліття Федерації 21 жіночих організацій, які працюють на чотирьох континентах в 13-ти державах.

В програмі святкувань відбудеться ювілейний бенкет в Інституті св. Володимира при 620 Спадайна Аве., де головним доповідачем буде д-р Маруся Бек, а почесним гостем Ірина Сеник, яку вибрали як одну із ста героїнь світу.

Активні жінки Америки, які були на Світовій конференції у правах жінок в Пекіні в 1995 р., створили в Рочестері комітет для вибору „100 героїнь" світі. СФУЖО номінувало на вибір відому поетесу і довголітнього політичного в'язня совєтських таборів, члена Гельсінкської групи Ірину Сеник. Запропоновано на звання героїні від різних організацій світу було далеко понад 100 кандидаток. Жюрі вибрало 182 особи з 71 держави на т. зв. короткий список. З цього списка вибрано 100 героїнь світу. СФУЖО з найбільшою радістю повідомляє, що одною з них є Ірина Сеник і вона приїздить на перезентацію цієї нагороди до Рочестеру 29 жовтня, а відтак їде до Торонта, щоб взяти участь в річних нарадах СФУЖО і в бенкеті у 50-річчя СФУЖО.

Після бенкету 1 листопада відбудеться в залі церкви св. Миколая серія доповідей на тему „СФУЖО у майбутньому" при участі д-р Тетяни Беднажової з Праги, д-р Зої Хижняк з Києва і Оксани Соколик з Торонта — голови СФУЖО.

Екзекутива СФУЖО запрошує громадянство до участи у святкуванні 50-річчя і повідомляє, що одночасно проголошено збірку потрібних фондів на дальшу працю СФУЖО.

УАКР ГОТУЄТЬСЯ...

(Продовження зі стор. 4)

Конвенцію одного делеґата від десяти членів, платників Українського Громадського Фонду. Віддалені відділи можуть уповноважити одного делеґата не більше як п'ятьма голосами, або уповноважити когось, але тільки членів і платників на місцях, голосувати в їх імені.

Обрано Номінаційну комісію у складі: Роман Барановський — голова, Володимир Процик, Володимир Сохан, Евген Стахів і Осип Труш — члени; Резолюційну комісію: д-р Роман Лазарчук, Марія Балтарович, Володимир Сохан і Осип Труш.

На конвенцію запрошено депутата Верховної Ради України Михайла Сироту. Його виступи заплянововано теж у листопаді в наших громадах. Намічено панель на тему „Українська діяспора у XXI столітті". Вирішено запросити до участи в бенкеті церковні, громадські, наукові, професійні і молодіжні організації. До „круглих столів", які відбуватимуться на 7-му Конґресі СКУ від УАКРади намічено таких дискутантів: Юрій Савицький („Українська діяспора"), проф. Л. Винар („Роля і завдання СКУ на новому етапі"), Ігор Ґавдяк („Діяспора і Україна").

Голова місцевого Відділу УАКР Зенон Васильккевич звітував про свою діяльність. Від 20 червня до 1 вересня Управа відбула одне звичайне і три позачергові засідання, що стосувалися справи Конвенції УАКР. На одному із засідань був присутній директор канцелярії УАКР Д. Ліщинський. 5 липня відбувся традиційний пікнік Відділу УАКР на оселі Діброва. 23 серпня влаштовано разом з Відділом УККА відзначення 7-ої річниці Незалежности України. Головним промовцем був капітан першої ранги Українських Військ Чорноморської Фльоти Євген Лупаков. У мистецькій частині виступали скрипаль Адріян Британ і солістка з України Люба Щибчик та місцевий чоловічий хор „Ватра". Присутніх було понад 360 осіб. Заплянововано відзначити громадно 65-ту річницю голоду в Україні.

Інж. М. Нич звітував з діяльности Відділу у Філядельфії. Заходом Департаменту розваг і Української Громади Метрополітальної Філядельфії (відділ УАКР), влаштовано вже традиційний Український Фестиваль музики, співу і танку „Гомін України".

Голова Крайової Ради і директор Бюра УАКР у Вашінґтоні Ігор Ґавдяк розповів, що на прохання амбасадора України в ЗСА д-ра Ю. Щербака передав йому звіт-підсумок про засідання УВКРади в Києві 21-23 травня, зокрема про наставлення УАКР і УККА до Української Всесвітньої Координаційної Ради; про зустрічі з новим послом ЗСА в Україні Стівеном Пайфером, яку організувала Вашінґтонська Група; про участь у відзначенні другої річниці прийняття Конституції України; про підготовку разом з головою У. Дячук листа до Пі-Бі-Сі з критичними зауваженнями про програму на телевізії „Лице Росії", у якій викривлено історію України, та також про іншу працю.

Роман Барановський також звітував про проведену роботу.

Заторкнено справу програми Сі-Бі-Ес 60 хвилин „Огидне лице свободи", яка все ще не закінчена і яку ведуть наші адвокати Артур Белендюк, Богданна Походни і Андрея Кохан у зв'язку із відхиленням прохання Александра Серафина до апеляційного суду.

У справі перепису населення ЗСА у 2000 році рішено домагатися, щоб він включав етнічне походження і мову.

Уділено дотації: 250 дол. на сиротинець у Дрогобичі та на Всеукраїнську молодіжну громадську організацію „Демократичні перетворення України". Відгукуючись на прохання ККДУ, щоб організації складали пожертви по 400 дол. на Фонд допомоги мистцям, художникам і письменникам, вирішено уділити таку допомогу.

Чергові наради заплянововано на 31 жовтня 1998 року.

Роман Барановський

РЕЛІГІЯ

ЩЕ ПРО ВІДНОСИНИ ВАТИКАНУ ДО УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Від деякого часу на сторінках української преси появляються дуже критичні і шкідливі статті, про ворожі відносини Апостольської Столиці до Української Католицької Церкви. Головним протагоністом цих статтей є Євген Іванків, який вважає Ватикан принциповим ворогом нашої Церкви. В своїх писаннях він дійшов до того, що ставить знак рівняння між Ватиканом і Москвою, які, мовляв, є однаково ворожо наставлені до розвитку і діяльности УКЦеркви.

На ці його, дуже часто безпідставні, звинувачення в бік Ватикану дали знамениту відповідь Митрополит УКЦеркви в ЗСА Стефан Сулик („Свобода", 31 липня 1998 р.) і Микола Галів (журнал „Патріярхат", травень 1998 р.). Їхня переконлива аналіза відносин УКЦеркви з Апостольською Столицею є базована на історичних фактах, яких не можна заперечити, ані зіґнорувати, якщо хтось підходить до цієї проблеми об'єктивно і зрівноважено, без упереджень, а часом і ненависти.

Я не маю наміру переповідати всіх поданих ними фактів відносно допомоги Ватикану УКЦеркві, зрештою, про це напевно добре знає і сам Є. Іванків. Одначе я хочу підкреслити і виразно зазначити, що ми не повинні приховувати ані промовчувати наболілих проблем щодо наших взаємин з Ватиканом, які не раз стають для нас каменем спотикання. Згадаймо про деякі з них: затяжний процес беатифікації Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, справа офіційного визнання Патріярхату УКЦеркви, події в зв'язку з пограбуванням і знеславленням нашої катедри св. Івана Хрестителя в Перемишлі, або недавнє видворення з Польщі одружених священиків УКЦеркви. Ці проблеми лежать на серці наших владик, наших церковних діячів та мирян.

Хочу прокоментувати дві події, які доповнять твердження про важливу для нас допомогу зі сторони Ватикану. Маю на увазі табір полонених вояків 1-ої Української Дивізії „Галичина" в Ріміні, Італія. В післявоєнний період там перебувало 10,000 вояків і старшин дивізії, яких совєтські власті старались за всяку ціну насильно репатріювати до СССР. Нас чекала доля козачих частин з армії Власова, які, не бажаючи повертатися на „родіну", вдавалися до масових самогубств. Ці трагічні події були загально відомі альянтським властям, які до них ставились байдуже. І саме в ті тривожні часи нашим полоненим воякам прийшла на допомогу Апостольська Столиця, домоглася згоди від англійського уряду перевезти наших дивізійників до Англії. Там їх опісля звільнено з полону і дозволено постійно перебувати на території Британського Королівства.

Другу важливу допомогу в той час одержали від Ватикану наші студенти-дивізійники з Ріміні та з інших европейських країн, теж завдяки старанням того ж владики-добродія. Ці стипендії були фінансовані переважно еспансько-католицькими організаціями. Спочатку вони були призначені для студентів-католиків, але згодом, завдяки доманганням Владики Бучка, до них було включено біля 25 відс. наших студентів православного віровизнання. Як здобуток: всі вони (разом 75 стипендистів) закінчили успішно вищі наукові заклади, а саме: 36 — медичні, 18 — інженерні і 21 інші факультети. З них 16 одержали докторські дипломи. Вони опісля поселились у різних країнах і, працюючи там професійно, включились активно до нашої громадської праці. Оце ще один вияв допомоги нам з боку Апостольської Столиці.

А яку ж допомогу подав нам коли-небудь Московський Патріярхат, якого так переконливо рівняє з Ватиканом Є. Іванків? Про це аж надто добре знає наш народ. Впродовж століть Московська Православна Церква, яка завжди була на службі в російського імперялізму, грабує українські храми і монастирі, плюндрує і вивозить наші старовинні ікони та інші церковні цінності. А тепер загарбала Печерську Лавру і Почаївський монастир та перетворила їх у центри ненависти і шовінізму до всього, що має український характер і національну ідентичність. А тепер Московський Патріярхат кинув кістку незгоди для розбиття відродженої Української Православної Церкви в Україні. Чи ж в обличчі цих переконливих фактів можна ставити знак рівняння між Ватиканом і Москвою відносно їх взаємовідносин з нашою УКЦерквою?

На кінець моїх роздумувань і завважень виринає ще одне, основне питання до Є. Іванківа. Як він практично розуміє справу створення „Єдиного Українського Патріярхату", що він його так завзято пропаґує? Якому християнському центрові цей новий патріярхат мав би підлягати? Чи може це був би якийсь новотвір, ні від кого незалежне тіло з власними канонічними законами і авторитарністю свого діяння?

Олександер Білик,
Філядельфія, Па.

До наших братів і сестер в американській діяспорі та земляків з Коломийщини, Гуцульщини і доброчинних американських організацій

Створена в жовтні 1993 року за промислом Божим та благословенням Святішого Отця Папи Римського Івана Павла II, Коломийсько-Чернівецька єпархія по сьогоднішній день не має свого Катедрального Собору в м. Коломиї.

Два роки тому ми своїми силами зуміли вибороти ділянку для будівництва Катедрального Собору в центрі міста. Хрест, встановлений на місці будови і ділянку посвячено Єпископом-Ординарієм Кир Павлом Василиком. Зроблено багато, підготовлено ділянку до будівництва, виготовлено проєкт та кошторис нового собору і оплачено його, а також проведено його експертну оцінку. На місці будівництва собору збудована тимчасова каплиця, де священики відправляють для вірних Святу Літургію. На сьогоднішній час постало питання про конкретну реалізацію проєкту будівництва Катедрального Собору Преображення Господнього. Хоч і вдалося нам зібрати незначну суму грошей, завдяки пожертвуванням вірних, але ця сума далеко не достатня на таку величаву і так необхідну будову.

Саме тому змушені звернутися до вас усіх з проханням про допомогу та з великою надією, що при вашій помочі, в нашому старовинному мальовничому прикарпатському місті Коломиї зависочіють куполи Катедрального Собору.

До цього прохання додаємо світлину майбутнього Катедрального Собору. Імена жертводавців будуть записані в пропам'ятній книзі, а також згадувані в Святій Літургії по всі часи.

З любов'ю в Христі і щирими молитовними побажаннями
Єпископ-Ординарій Коломийсько-Чернівецької єпархії Кир Павло Василик

Пожертви можна слати на: Selfrelassoc — C.O.T.L'sT #8956, P. O. Box 9332, Elizabeth, NJ 07202.

Владика-ординарій Коломийсько-Чернівецької єпархії Кир Павло Василик і о. Петро Семенич на місці побудови Катедрального Собору Преображення Господнього в м. Коломиї.

Відзначили свято Покрови й історичні річниці

Свято Покрови Пресвятої Богородиці було дуже поширене в Україні від століть, а головно серед козацьких полків і на Січі. Збудовано багато церков, які віддавали під Покров Божої Матері. Ідучи на чужину, покидаючи Січ, козаки брали з собою ікони Божої Матері. Культ її був поширений і серед воїнів Української Повстанської Армії. Свято Покрови Пресвятої Богородиці припадає на 14 жовтня, і саме того дня 1942 року створено УПА. 15 жовтня 1959 року загинув з рук московського аґента провідник ОУН сл. п. Степан Бандера.

Українська громада Клівленду відзначила ті дати святочними сходинами в неділю, 4 жовтня, в домі українського центру „Верховина". Підготували свято члени Українського Державницького Фронту. О 3-ій год. в церкві св. Андрія був відслужений Молебень у намірення українського народу, а відтак Панахида за душі сл. п. С. Бандери та вояків УПА. Сходини відкрив старшина УПА Петро Дмитрик, згадавши, як святкували відділи УПА свято Покрови в табірних обставинах. Далі сходинами провадив п. Василик. Святочну промову виголосив директор Школи Українознавства і радіопрограми „Українська Хвиля" Петро Твардовський. Доповідач у глибоко змістовній промові розповів про боротьбу ОУН проти окупантів України. Провідник Організації Українських Націоналістів Степан Бандера вже від молодих літ включився в ряди ОУН. Ставши провідником, С. Бандера випрацював революційну стратегію, яка з вибухом Другої світової війни виявилася дуже правильною. Організація в перших місяцях на окупованих німцями теренах мобілізує кадри працівників адміністрації, суспільної і поліційної служби для підтримання порядку і безпеки, вишколює військових старшин і рядових вояків. Проголошенням Акту про відновлення Української Держави ОУН виявила волю українського народу бути вільним і довести до відома новому окупантові, що цей народ не збирається капітулювати. За цей Акт заплатило життям багато найкращих синів і дочок України, членів ОУН.

В кінці 1941 р. і на початку 1942-го в лісах Полісся і Волині почали діяти партизанські загони, які після реорганізації започаткували УПА. Її очолив досвідчений командир і стратег партизанської війни генерал Тарас Чупринка (Роман Шухевич). УПА боролася проти німецьких каральних загонів, большевицьких партизан і польських банд на Волині і Холмщині, а відтак проти реґулярних військ КҐБ після відступу німців. Боротьба тривала понад десять років, завдаючи великих втрат ворогові. Коли більшими силами пересуватися було неможливо, УПА переформувалася на малі групи, окремі пробилися через ворожі застави в Західну Німеччину і тим самим засвідчили перед західним світом, що в Україні триває боротьба проти московської окупації. Тристоронній договір Москви, Праги і Варшави для координації дій проти УПА став ще одним доказом про змагання УПА.

Спеціяльні відділи НКВД в бо-

(Закінчення на стор. 15)

Євген Сверстюк

ЗОНА УМИРАННЯ

I

Коли мені надіслали запрошення до зустрічі у 36-ій зоні суворого режиму, за підписом одного з колишніх в'язнів, я мовчки відклав його:

— О, ні, тільки не туди. Туди — тільки під конвоєм!

Тим часом думкою і в снах часто, надто часто вертаюся туди. Торік у Лондоні мені приснилася зустріч з Ковальовим у „нашому" лаґері. Значить ця реальність з тобою, куди б тебе не занесло. Від неї не втечеш...

В кінці серпня цього року раптом зателефонував Сергій Ковальов і запропонував зустріч на 36-ій зоні: там організовується музей, потрібна наша допомога, щоб відтворити „те все"...

„Того всього" не відтвориш ніколи. Навіть у сні зона виходить лібералізована, дроти — без високої напруги, а замість майора Федорова— будяк його росту.

Власне, та похмура зона, розміщена на болотах біля річки Чусової, була б страшною і без дротів, собак та „чорних вовків" (так називали наглядачі кагебістів, присутність яких завжди електризувала гнітючу атмосферу зони).

Відібрати людині сім найкращих років життя разом з переспективою на майбутнє — хіба потрібна більша кара? Адже ніхто з них семи чи десяти зупинених років (щоденного мороку і болотяних випарів, щоденної одноманітної механічної праці, з колеса повторень) ніхто не вийде живим, готовим до суспільної активности у великій зоні, де в свою чергу моральна деґрадація і застрій є буденним животінням.

Але в ту 36-ту зони ви потрапляєте як у пекло, де біля входу на вас чекають чорти різного рангу. Перші два місяці вони підглядають і підслуховують, щоб встановити ваші найвразливіші больові точки. Далі закулісна режисура „чорних вовків" буде плянувати систематичний тиск з метою морально зламати особистість і змусити її зректися себе, щоб потім повно приєднатися до ритуалів ненависницької системи — великого соціялістичного лаґеру, того лаґеру, що розкинувся на одну шосту земної кулі, що в 1968-му виставив танки проти демократії в окупованій Празі.

Але зламатися — це відвернутися від друзів і перейти на бік конвою та жалюгідних колишніх поліцаїв, що прислуговують і нинішній владі. Отже, порядна людина на це не йде, тому її б'ють щоденно, особливо „по костям" (карцер з голими нарами) і „по желудку" (позбавляють права закупу на 5 карбованців чаю, сухарів, цукерків-подушечок). Все це робиться у принизливій формі, як покарання за порушення режиму. Схоже на покарання поганого школяра.

Однак, головне, що режисура не дотримується своїх правил. Більшість у зоні просто виконує ритуал примусової праці — і там ніякі „порушення не помічаються. Кари „за порушення" організовуються навколо одиниць, яким призначено вже слідством у КҐБ пройти всі кола пекла. І тут терплять уже ваші батьки, дружина, діти, що приїжджають раз на рік на побачення (одно чи дводенне) за тридев'ять земель, їм же перед ворітьми повідомляють, що ваш „осуждьонний лишон свиданія за нарушеніє правіл". І вони, принижені і скривджені, нахапавшись по дорозі блощиць, вертаються ні з чим додому.

Все це відтворити просто неможливо, як неможливо уявити щоденного побуту в зоні, де півроку зима і холод, сушіння мокрих бушлатів і валянок, де тебе позбавлено всього, крім сірого бушлата, а в карцері відбирають і бушлат.

Однак сам інтер'єр, самі стіни, самі вікна з ґратами – теж мають свою мову. І вона вражає.

II

...Коли входиш у той коридор, який веде до місця вбивства Василя Стуса відчуваєш, що тут жити не можна було. А коли заходиш у той карцер — мимоволі хасаєшся, наче доторкаєшся до знаряддя вбивства. Як тут тісно, холодно і безпросвітно!

У зоні-музеї є „живий експонат" — прапорщик Кукушкін. Він тут заробляє. Покірно-лукавий, довготелесий, з потупленими очима, він і тепер свідчить про „самогубство Стуса", про його активне неприйняття режиму. Хоча сам Кукушкін тоді тут не конвоював, а ніс свою службу в іншій зоні.

Мені не хочеться згадувати про підступність цього мужичка, який писав на замовлення рапорти на мене навіть без мого відому.

— Якщо зек повісився в камері, то навіщо говорити, що потім, коли знімали, від ударився головою об батарею? Значить від самого початку вас хвилювало, як пояснити пролом черепа? Та й приміряйте до себе той шнурок — ви вдаритеся ногами, плечима, а не головою ж?

„Свідок" мовчить.

— Якщо зек повісився, то за це відповідають наглядачі. А ви кажете, що усі три наглядачі навіть не були покарані, а далі несли службу, наче нічого не трапилося.

Мовчить.

Далі — більше. Виявляється, що ніяких документів про В. Стуса, навіть фальшивого акту про „серцевий приступ", у Пермі нема. Тут показують представникам меморіалу розписи, за якими документи відіслали до Москви, а з Москви — відповідь: ніколи документи про Василя Стуса сюди не надходили.

Поховали Василя Стуса без акту експертизи — за один день до приїзду дружини. Перепоховання організували вночі, де представник судової експертизи стояв лише як конвоїр...

Отже, не тільки поета Василя Стуса і його останньої збірки „Птах душі" немає сліду. Навіть самого зека Стуса наче тут ніколи не було!

Присутній тут Левко Лук'яненко (відсидів 27 років) і Баліс Гаяускас (відсидів 37 років!) в той час сиділи у глухих камерах і нічого не чули, окрім підозрілих шумів і суєтні.

Розпитую Гаяускаса. Він говорить, що не раз був в одній камері зі Стусом: „Це був боєць, з тих, що завжди в боротьбі, а не з тих, що кінчають самогубством".

Далі Гаяускас розповідає свою історію. Це було за декілька місяців до страшного 4 вересня 1985 року. Він заводить нас до робочої камери. „Отут був стіл, де я з отакою викруткою збирав і скручував деталі. Отут сидів Ромашов, колишній кримінальний злочинець, а тут він заточував викрутку. Зненацька ударом по голові він приглушив мене, я втратив свідомість, а коли бив викруткою в груди, я крикнув. Тут навпроти був зек Астра, він підняв варту. Ромашова забрали. Залізо не зачепило серця, але дві рани біля серця".

— Що зробили з Ромашовим? Забрали з зони?

— Нічого. Він далі сидів у камері. Але тут я згадав собі недавню розмову з каебістом, який сказав: „Тебе уб'ють у лаґері, якщо не змінишся", але тоді я подумав, що вони мене переведуть у побутову зону...

Виявляється, в умовах 36-ої зони особливого режиму в 1985 році панувала безпросвітня сваволя. Темні інструкції вимовлялися вголос (все одно нікому не розкажеш), а вбивство не вважалося злочином.

Директор меморіалу запитує Б. Гаяускаса: „Якщо зек, якого треба позбутися, — у випадку Стуса спецслужбам було відомо, що його висувають на Нобелівську премію — цілком у владі спецслужб, то чи не краще було взяти його на етап, щоб звідти він не вернувся?" Б. Гаяускас відповів: „Зека супроводжує його справа. Навіть убивство при спробі втечі оформляється. А тут, у карцері, — все глухо. Я завжди поглядав на той карцер, як на місце, де уб'ють без сліду".

Очевидно, незримі сліди залишаються довіку.

Наш третій день у зоні випав на 1 вересня. З Горнозаводська приїхала екскурсія, вчителі з дітьми. Вони вийшли з зони приголомшені. І тут їм сказали, що сьогодні вони можуть зустрітися з тими, що тут сиділи.

— Як? Вони приїхали?! — здивувалася Ніна Василівна, вчителька, біля якої одинадцятикласники тримаються, як діти біля мами. Моди нашого часу їх не торкнулися — ні моди, ні навіть помади.

Вони стривожено вслухалися в мою розповідь. Потім вчителька несміливо запитала:

— Скажіть, а вас судили в Україні, чи тут?

— У Києві.

— А таких лаґерів у вас не було?

— Ні. Політичні лаґери для всіх народів — тільки тут, в Мордовії.

На закінчення вона попросила у мене якусь книжку, хай і українською мовою — хотіла, щоб була пам'ять у їхній школі. А потім сказала: „Як мені соромно за мою батьківщину! Неначе якесь прокляття висить над нами. І як врятувати від цього оцих дітей? Але вони повинні все це знати"...

(Закінчення в наступному номері)

ЩО ДЕНЬ ПРИЙДЕШНІЙ...

(Продовження зі стор. 5)

кримінальних злочинів підлеглих працівників. А це підпадало під визначення тих провин, які караються імпічментом. Президент опинився у глухому куті і за порадою однопартійців подав у відставку.

Відставка має свої переваги — у президента залишається пенсія, охорона надається йому і його родині до кінця життя, йому також належиться офіс. Однак для Клінтона відставка не така рятівна, якою була для Ніксона. Ставши приватною особою, Клінтон негайно опиниться під судом по звинуваченнях, висунутих проти нього спеціяльним прокурором Старром. Суд загрожував у свій час Ніксону, але тодішній віцепрезидент Джеральд Форд завчасно пообіцяв йому свободу — за традицією, а не за законом. До речі, рішення Форда оголосити прощення Ніксону і тим самим врятувати його від суду викликало незадоволення багатьох американців. Нинішній віцепрезидент Ел Ґор сам знаходиться в хиткій ситуації і сподівань на нього мало, тому-то варіянт відставки стає для Клінтона дуже ризикованим.

Є ще одна міра покарання посадових осіб, включаючи і президента — йдеться про догану. Це досить химерне для голови держави покарання, яким було піддано лише одного президента — йдеться знову таки про Ендрю Джонсона, який наклав вето на законопроєкт, спрямований на зміцнення центрального банку. Цей захід викликав обурення консерваторів і вони зажадали оголошення президентові догани. Однак через три роки, коли більшість в Конґресі завоювали демократи, догана з президента була знята. Варто зазначити, що на нинішній 20-доляровій асиґнації вміщено портрет Джонсона, як символ центрального банку. Звичайна іронія долі.

Америка в шоку як від поведінки Клінтона, так і від того, що були оприлюднені деталі скандалу. Висловлюється сподівання, що цей скандал наблизить час, коли країна обере своїм президентом жінку. У жінок, як відомо, краще працює моральний комплекс.

Процес імпічменту почався 5 жовтня, коли юридичний комітет палати представників Конґресу ЗСА визнав за необхідне розпочати великомаштабне розслідування. ..

Минуло всього кілька днів і палата представників у повному складі проголосувала за проведення всебічного розслідування, під час якого треба встановити, чи є підстави для усунення президента від посади. Ця процедура обіцяє бути тривалою, з викликом свідків і ретельним вивченням доповіді прокурора Старра. В цьому випадку палата представників фактично виступатиме в ролі звинувача, а сенат — в ролі журі присяжних

Для остаточного рішення про усунення президента від посади в сенаті необхідно зібрати не менше двох третин голосів. Цілком ймовірно, що Билл Клінтон стане третім президентом в історії ЗСА, над яким реально може нависнути небезпека імпічменту.

За матеріялами американської преси підготував
Анатолій ГОРОХОВСЬКИЙ

Заходом відділу Українського Конґресового Комітету Америки в Бріджпорті відбудуться святкування з нагоди 7-ї річниці Української Незалежности. У неділю, 25 жовтня, буде відправлена Св. Літургія в намірenні українського народу, яку відправить о. Яновський, а відтак в полудне о 12-ій год. відбудеться святочний обід з короткою програмою. Святочне слово, виголосить д-р Аскольд Лозинський. Проситься українське громадянство міста Бріджпорт і околиць взяти численну участь.

Відділ УККА в Бріджпорт, Конн.

КУТ ЗОРУ

ЧИ НЕ ВИЧЕРПАЛИ СЕБЕ ЗАКЛИКИ ДО ЄДНОСТИ?

Історія українського народу виявила, що всякі нарікання на брак єдности у суспільстві, побожні зворушливі молитви та апелі до єдности — єдности не створили і певно не створять. Питання співпраці між політичними групами і їх провідниками перейшло у сферу абстракцій. Нищівну силу незгод у державному будівництві мудро схарактеризував гетьман Іван Мазепа: „През незгоду всі пропали, самі себе звоювали".

Сьогодні вже запізно на теоретичні роздуми та психологічні аналізи незгод, руїнницької прикмети мислення українців. Україна знаходиться тепер у такій ситуації, що їй загрожує втрата державної самостійности і національної самобутности. Ворог послідовно опановує політичні, економічні та культурні аспекти буття нашого народу. Сім років незалежности нашої держави не створили тих реформ, які б навели її на шлях до демократичних державних ладів цивілізованих держав, — а навпаки, зблизили її до ворожої українському народові комуністичної системи. Коли відкинемо брехливу пропаґанду теперішньої Верховної Ради і прогнози „кращого завтра" промосковським урядом та поглянемо відкритими очима на жахливу дійсність — мусимо дійти до висновку, що Україна тепер у критичній ситуації під кожним оглядом і вимагає негайних реформ у всіх питаннях життя народу.

Психологічна атмосфера українців у теперішній вільній Україні — це атмосфера ідеологічно загублених людей. У такій ситуації складні питання політики та економіки України можна розв'язати лише спільними силами політичних партій та інших національно свідомих організацій, які мали б відвагу позбутись своїх самолюбних інтересів в ім'я добра цілого українського народу. Само-зрозуміло, що процес об'єднання мусить вийти з ініціятиви політичних чи громадських провідників, які повинні знати, де закінчується патріотизм, а де починається власна амбіція та жадоба влади. До дуже важливих елементів розбудови інтеґраційних процесів у кожному суспільстві належить толерантність до різниць поглядів.

Так, як Україна має свої проблеми зв'язані із економічним хаосом та політичним і культуральним натиском Москви, так і діяспора має свої пекучі питання, які вимагають енергійної розв'язки, а це прискорений процес асиміляції, послідовна втрата національної самобутности та зростання почуття безнадійности. З такої нездорової атмосфери суспільство може вийти лише при повному об'єднанні всіх громадських організацій без огляду на їх політичну орієнтацію. Мета діяспори одна: врятувати своє національне обличчя та виховати майбутню генерацію так, щоб вона гідно репрезентувала Україну поза її кордонами.

Отож покиньмо ілюзії, що „якось то буде" і повернім ідеали єдности та національної згоди із сфери абстракцій до практичного застосування у житті кожного українця. Розумно сказав український патріот Віталій Карпенко: „Поодинці вмирають — виживають гуртом". Мусимо собі усвідомити, що лише об'єднана в моноліт українська спільнота може не допустити до катастрофічних змін у бутті українського народу.

Ігор Лесик,
Довні, Каліфорнія.

47-ий Здвиг Спілки Української Молоді в Америці

Дефіляда 47-го Всеамериканського Здвигу СУМ.

47 здвиг Спілки Української Молоді відбувся 4-6 вересня на Оселі СУМ в Елленвіл, Н. Й. при численній публіці, гарній погоді та багатій і гарній програмі. Треба підкреслити, що на Здвизі крім Богослужения, святкової доповіді, представлення і привітів представників організацій установ, дефіляди сумівської молоді по осередках, спортових змагань, вечірніх забав також протягом двох вечорів відбувалися чудові мистецькі виступи.

Головну промову мав д-р Аскольд Лозинський, голова Українського Конгресового Комітету Америки, а спеціяльний привіт висловив капітан першої ранги Чорноморської фльоти, заступник голови Спілки Офіцерів України Євген Лупаков.

47-ий з черги Всеамериканський Маніфестаційний Здвиг Спілки Української Молоді відзначив 35-річчя від смерти поета Василя Симоненка, 65-річчя пам'яті замучених голодом 7 млн. українців, 80-річчя українізації Чорноморської фльоти — Свято Моря, 80-річчя історичних подій 1918 року — державобудівництво України.

Гасло Здвигу було: „Будьмо лицарями на службі Богові і Україні!" Командантом Здвигу була Христина Кош, а бунчужним Богдан Боднєвич.

В суботу ввечері на сцені біля Пам'ятників Героїв відбулася перша частина мистецької програми, яку відкрив культосвітній референт Крайової Управи СУМ Корнель Василик. В першій точці програми виступила духова оркестра „Трембіта" з Осередку СУМ в Монтреалі, Канада. Відтак гарно виступили діти виховно-мистецького табіру від семи до дванадцяти років. Цей дитячий хор гарно виконав кілька пісень під керівництвом солістки Надії Ватаманюк у супроводі бандури Алли Куцевич. Рівночасно у виступі мистецького табору були дуже гарно виконані маленькими таборовиками танці під керівництвом хореографа Оксани Томашевської.

В дальшій мистецькій програмі в часі двох вечорів виступив дует Надія Ватаманюк і Алла Куцевич, популярний музично-вокальний квартет „Львів'яни" та знову оркестра „Трембіта". З приємністю треба підкреслити, що два вечори танцювальні ансамблі „Чайка" з Осередку СУМ-Йонкерс під мистецьким керівництвом хореографа Гриця Момота та „Вогонь" з Канади під керівництвом хореографів Кена Качмара і Дебора Качмара своїми виступами насолоджували публіку. Зокрема, за виконання гопака глядачі піднялися з місць і оваціями вітали хореографів і танцюристів. Мистецькою програмою під час Здвигу СУМ провадив керівник команди Корель Василик.

В неділю футбольні команди „Чорноморська Січ", „Крилаті" з Йонкерсу і збірна команда з Чикаго і Клівленду брали участь у турнірі, в якому перемогла „Чорноморська Січ".

Здвиг закінчився. Сумно було покидати молоді і дітям цю чудову Оселю, на якій вони провели цікаві й гарні вакації на сумівських виховних таборах.

Орест Козіцький,
пресовий референт

НОВЕ ЧИСЛО БЮЛЕТЕНЯ ДИВІЗІЙНИКІВ

Побачило світ вересневе число щоквартального „Бюлетеня Об'єднання вояків і приятелів Другої дивізії УНА" (головний редактор Володимир Васьків). Провідне місце серед його публікацій посідають вістки та інші розповіді про будні війська і фльоти України. Бюлетень розповідає про міжнародні командно-штабні навчання „Щит миру-98", нову стрілецьку зброю Київського конструкторського бюро спеціяльної техніки, збільшення закордонних замовлень на українські танки, 5-річчя служби в Україні фрегати „Гетьман Сагайдачний", освоєння випуску гелікоптерів у Вінниці та інші події. Однак не всі новини такі приємні для читачів. Так, в Україні через економічну кризу призупинено призов молоді до війська, поповнення буде лише на фльоту, в прикордонні і внутрішні війська. Зараз військо отримує кошти тільки на три четверті своїх потреб. До 2000 року половина особового складу війська України служитиме за контрактами.

Бюлетень розповідає про святкування 7-ої річниці незалежности України в Києві та в місті Юніоні, Н. Дж.

Бюлетень розповідає про події з життя дивізійного об'єднання (найзначнішою з них була участь у допомозі українцям Казахстану), продовжує публікацію повісті Володимира Васькова „Повстанець Шугай".

Читача приваблюють кольорові малюнки і світлини — безсумнівне досягнення редактора.

Левко Хмельковський

Дещо про Фундацію імени О. Ольжича

Як це гарно а то й зворушливо, що провідники нашої вужчої спільноти УНО і братніх організацій зуміли так позитивно увіковічнити пам'ять Олега Ольжича. О. Ольжич — як поет, науковець, культурний діяч, політичний лідер, державник та філософ-теоретик — це унікальна і не збагнута ще цілковито українська особовість. Правдою є твердження старинного поета Горація ще з перед двох тисяч років, який сказав, що: „Ввесь я не вмру" (нон омніс моріар). Так і О. Ольжич ввесь не помер, хоча його замордували німецькі нацисти в тюрмі. Пам'ять про нього живе. Тут і там відкрито йому пропам'ятні таблиці в Україні, засновано бібліотеки його імені, названо декілька шкіл і вулиць його іменем. Організовані були різні наукові конференції та популярні зустрічі по різних університетах і містах України. Суттю Фундації ім. Ольжича є формування національної свідомости серед всіх прошарків нашого народу. А це є важне, бо навіть покійний вже тепер письменник Олесь Гончар, між іншим, писав, що у східних регіонах є мільйони знедуховлених, позбавлених чуття національної гідности, і що вони не винуваті, їх від колиски вчили відступництва від мови, від нації, вчили науки безликости.

Це завдяки Фундації Ольжича було заініційовано в Україні участь у відзначуванні різних національних святкувань, героїв Крут, проголошення самостійности у 1918 р., вшанування історичних постатей тощо. Для ширшого національного усвідомлення засновано українські часописи, журнали, такі як „Українське Слово", „Розбудова Держави", „Український Засів", „Смолоскип" та інше. Фундація допомагає жіночим товариствам ім. О. Теліги, студенству стипендіями, підтримує розвиток справжньої демократії тощо. Остаточно Фундація допомагає і сприяє розвиткові справжньої, творчої культури вищого калібру, так, як діяв і творив Олег Ольжич! Такій Фундації справді варто допомагати, як це, між іншим, вже й зробили значними пожертвами проф. Еміль Яким зі ЗСА, О. Задойко, Розалія Сангурська, Михайло Стороженко, Василь Атаманчук з Канади, Гілярій Безручний з Бразилії та інші.

Д-р В. Соханівський

Концерт Київської Симфонічної Оркестри і Хору в Клівленді

Концерт клясичної музики Київської Симфонічної Оркестри і Хору, який відбувся 23 вересня в Клівленді, публіка прийняла з великим захопленням. Київська оркестра і хор виступали в Клівленді вперше і тому слухачі спочатку були наставлені недовірливо, але вже після перших точок програми із захопленням плескали виконавцям.

Концерт відбувся о 8 год. вечора в залі міської симфонічної оркестри „Северанс Голл", яка має за собою славну історію в музичних колах Клівленду і Америки. Перед концертом дириґент оркестри Роджер Мек Муррін доповідав про працю і успіхи оркестри і про пляни побудови Християнського Гуманітарного Центру в Києві. Дохід із концерту призначено на фонд допомоги дітям Чорнобиля. Доброчинцями концерту були видавництво газети „ПлейнДілер" і Юніверситі Госпітал, а спонзорами Українська Кредитівка, Технологічна будівнича фірма і д-р Т. Махлах від Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля. Концерт реклямувала впродовж двох тижнів радіостанція клясичної музики на хвилях 95.5.

Оркестра започаткувала програму вечора фіналом 1-го акту „Лебединного озера" П. Чайковського, а відтак звучали твори А. Римського-Корсакова, Джана Руттера, С. Рахманінова, Й. Брамса і С. Прокоф'єва. Між точками програми зачитано привіт від губернатора стейту Огайо достойного Дж. Войновича, який побажав успіхів оркестрі і проголосив день українськоі музики в стейті Огайо. Олег Тимошенко, ректор Київської Музичної Академії, подякував за гостинність і допомогу оркестрі в її турне по Америці і сказав, що це послужить на дальшу співпрацю обох народів.

Другу частину програми присвячено українській музиці і її визначним композиторам. Оркестра і хор виконали „Щедрик", „Дивна новина" і „Вірую" М. Леонтовича, „Прийдіте і возрадуйтеся" Д. Бортнянського, „Благослови, душе моя, Господа" і „Милість миру" К. Стеценка. Дириґентами тої частини програми були асистенти Мек Мурріна Віка Кончаковска, Тарас Миронюк і Гелена Седіґ. Відтак хор виконав декілька народно-побутових пісень : дует Одарки і Карася з оперети „Запорожець за Дунаєм".

Не було мені зрозумілим, чому перша частина програми майже повністю складалася з праць російських композиторів. Чи ж не можна було включити хоча одної праці теперішних українських композиторів? І чи в другій половині програми, коли виконавці в народних строях виконали кілька народних пісень при акомпаньяменті бандури і скрипки, потрібно було одного козака з мішком чи ганчіркою на голові? І чи дует Одарки і Карася вміщався в програму клясичної музики? Добре тільки одне, що Карась забув пляшку з оковитою.

Сьогодні всім нам добре відомо, що музика є у великій пошані усіх культурних народів, і вона є також тим мірилом, за яким визначається рівень народу. Оркестри і хори часто виконують ролю державних амбасадорів. І тому виступ київської оркестри і хору в містах ЗСА треба привітати і допомагати як і чим тільки можна. Вони представляють музичну культуру молодої української держави, яка не могла вийти у світ через поневолення України. Концерт був вдалим виступом в Клівленді, зваживши на ентузіястичні оплески і позитивну рецензію.

Євген Бачинський

Довідник про українських композиторів

В 1997 році у Львові, у Видавництві Спілки Українських Композиторів появився англійською мовою „Словник українських композиторів" — чепурне 325-сторінкове видання. Його автори — Ігор та Наталка Соневицькі. Ім'я Соневицького добре відоме і тут, в Україні. Не так давно нюйоркські шанувальники музики поздоровляли його з ювілеєм. Відбулися ювілейні святкування і в Україні, в яких композитор взяв участь власними концертами. Наталка Палідвор-Соневицька є також відомою людиною в метрополітальному Ню Йорку — своєю працею у Пласті, а і в американському світі — як керівник бібліотечного відділу в одному з місцевих університетів.

Словник українських композиторів забрав укладачам дуже багато часу. Це не було легко — шукати за біографічним матеріялом по різних бібліотеках Америки, Канади, в інших країнах Заходу. Використано також і існуючу літературу на цю тему, тобто праці, що появились в Україні та Совєтському Союзі. Зрештою, довідників в українській музичній літературі не так вже й багато. В 1984 році появився в Україні довідник Союзу Композиторів України, як і один загальносоюзний довідник у Москві в 1978-81 роках, де подано також деякі інформації про українських композиторів. В совєтських виданнях подано інформації лише про вигідних для комуністичної ідеології людей, а імена тих, які жили і працювали за кордоном, пропущено, вони для Совєтського Союзу не існували.

До речі, у Видавництві Маріяна Коця в 1997 році появився „Словник співаків України", за редакцією Івана Лисенка. В цій праці згадується також і співаків, які перебували за кордонами Совєтського Союзу, — далеко не всіх, але початки вже зроблено.

Праця-словник Соневицьких матиме важливе значення як для музикознавців України, так і для молодшого покоління нечисленних музикознавців за її кордонами. Читач одержить тут докладні біографічні інформації про таких визначних музикознавців сьогоднішного дня, як сам Ігор Соневицький, Вірко Балей, Василь Витвицький та інших.

Упорядники цього видання здійснили величезну працю, але дуже скромно згадують про це у передмові. Словник українських композиторів є солідною академічною працею, яких чомусь так мало в українській довідковій і науковій літературі. Нам здається, що цю англомовну працю слід також видати українською мовою. З неї будуть користати цілі покоління українських і неукраїнських мовознавців.

Богдан Винар

Редагує Омелян Твардовський

Чемпіонат світу в закритій залі

Репрезентація України — чемпіон

Наприкінці вересня в м. Браґа, Португалія, пройшли ігри за чемпіонат світу з футболу в закритій залі молодіжних репрезентацій. Збірна України потрапила до сильної підгрупи, заслужено перемогла репрезентації Італії та Мадярщини і цим самим увійшла до чвертьфіналу, в якому, після серії карних стрілів, перемогла сильну репрезентацію Еспанії. Легше пройшов для українських футболістів півфінальний поєдинок із збірною Португалії, в якому вони перемогли з вислідом 6:1. Остаточне випробування збірна України пройшла у фінальній зустрічі з північним сусідом-репрезентацією Росії, яка після поразки збірної Бразилії була настроєна на перемогу. Та не судилося. Підопічні тренера Геннадія Лисенчука завершили цю важливу для українського футболу серію ігор дуже бажаною перемогою над російськими футболістами з вислідом — 3:2. В складі збірної України виступали В. Сухомлинов, В. Корнєєв, С. Машянов, О. Кабаненко, С. Коридзе, Т. Вонярка, Р. Мансуров, Г. Мельников, О. Косенко, О. Москалюк, І. Московичов, В. Брунько, М. Костенко, В. Нудик. Асистенти тренера — В. Водян і В. Петрук.

Шахові баталії в Калмикії

Ігри шахової Олімпіяди мали розпочатися 29 вересня, але через спізнене закінчення споруди нової „Палати шахів" та приїзду шахових репрезентацій — Англії, Франції, Німеччини та інших країн світу, змагання почалися з дводенним запізненням. З різних причин на Олімпіяду не приїхало декілька збірних, тому Шахова Федерація Росії зголосила на їх місце три додаткові збірні Росії. В зв'язку з тривожними чутками про політичну ситуацію в Калмикії, ліквідацію Національного Банку Калмикії, політичні демонстрації і вже згадане спізнене закінчення шахової палати, виникла загроза відкликання цілої шахової Олімпіяди. Одначе, як відзначили функціонери ФІДЕ, скандалу не сталося. Віцепрезидент ФІДЕ Ґеорґіс Макропульос заявив: „Всі ми ставимося з розумінням до тих проблем, з якими доводиться тепер стикатися в Росії в зв'язку з фінансовою кризою. Ніяких санкцій головна квартира ФІДЕ приймати не буде. Та й які можуть бути санкції, адже головний організатор „Турніру націй" — наш президент Ілюмжинов. Усі бачать, скільки він особисто доклав і докладає зусиль для проведення головного турніру в шаховому світі".

Коли пишемо ці рядки, маємо вістки про відбуті вже чотири раунди ігор в обидвох - чоловічій і жіночій - групах. Висліди репрезентації України: Україна — Таджикистан — 4:0; Україна — Китай — 2:2; Україна — Швайцарія — 3:1; Україна — Югославія — 2.5:1.5.

Жіноча група

Україна — Швайцарія — 2:1; Україна — Ізраїль — 1.5:1.5; Україна — Хорватія — 3:9. Збірні України мають реальні можливості на медалі.

Українські боксери — другі в Европі

Недавно закінчилися боксерські бої в столиці Греції Атенах за Кубок Европи, учасниками яких були й українські боксери. Як відзначили функціонери Федерації Боксу України, спортовці чудово репрезентували Україну на цих великих змаганнях, в яких зайняли 2-ге місце після збірної Росії. Втішно, що в складі репрезентації України виступили в більшості боксери нового покоління, які можуть стати кандидатами до збірної на Олімпіяду в Сиднеї. В звітових боях за Кубок Европи з усіх 12 вагових категорій українські боксери виступили в 11, з яких в 9-тьох здобули медалі. Сергій Дзінзерук виступив у вазі 71 кг і здобув золоту медалю. Ігор Яцков здобув золоту медалю у вазі 57 кг; золоту медалю теж здобув Володимир Колесник (63.5 кг). Срібні медалі дістались Вячеславу Узелкову (81 кг), Олегу Білікову (супер-важковаговик). Разом українські боксери повернулися з Греції з трьома золотими, двома срібними і чотирма бронзовими медалями.

Увага! Змагання з футболу по телемережі UBN

Форт Лі, Н. Дж. — Українська Теле-Радіо Мережа UBN, єдина цілодобова і щоденна українська мережа на Північноамериканському континенті, недавно придбала право транслювати по своїй супутниковій телемережі ряд міжнародних змагань з футболу за участю Національної Збірної України.

„Перший раз в історії України українська громада Північноамериканського континенту матиме нагоду слідкувати за успіхами нашої Національної Збірної на своїх домашніх телеекранах", — заявив Ігор Длябога, генеральний менеджер UBN.

Мережа UBN придбала право транслювати наступні матчі:

„Динамо" (Москва) проти „Реал Сосієдад" (Еспанія) — 20 жовтня ц.р.
„Локомотив" (Москва) проти „Браґа" (Портуґалія) — 22 жовтня ц.р.
Вірменія проти Росії — 27 березня 1999 р.
Україна проти Ісляндії — 31 березня 1999 р.
Україна проти Андори — 6 червня 1999 р.
Вірменія проти України — 9 червня 1999 р.
Україна проти Франції — 4 вересня 1999 р.
Ісляндія проти України — 8 вересня 1999 р.
Андора проти Росії — 9 вересня 1999 р.

„Ці змагання для України важливі з огляду на те, що на сьогоднішній день Україна займає перше непереможене місце у своїй групі, — сказав І. Длябога. — Мережа UBN доповнюватиме свій телерозклад змагань українського футболу з кожним новим придбанням прав на трансляцію".

Українська Теле-Радіо Мережа UBN — це філія Етнічної Американської Трансляційної Компанії з Форт Лі, Н. Дж., найбільший в Північній Америці ретранслятор і продюсер чужомовних радіо- і телепрограм, який через свою філію „СкайВ'ю" пропонує ринкові сателітні телевізійні мережі.

Відійшов у вічність мґр. Іван Я. Хамуляк

27 вересня 1998 року відійшов у Вічність на 81-му році життя довголітній заслужений член УСВТ „Чорноморська Січ" — мґр. Іван Хамуляк, уроджженець Лемківщини. Доля простелила йому довгий шлях через Берлін, Бреслав, де покійний здобув вищу освіту, і далі — через Західню Німеччину до Ню Йорку, де в місцевому університеті осягнув ступінь маґістра. Протягом свого трудолюбивого життя І. Хамуляк був активним членом націоналістичного руху. У ЗСА покійний також брав активну участь в громадському і спортовому житті. Після переїзду до Ню Джерзі поселився з родиною в м. Ірвінґтоні, де включився в громадське і особливо спортове життя.

В нашому „січовому" осередку, в якому він пройшов усі щаблі на провідних постах, починаючи від організатора і провідника „січового" юнацтва і закінчуючи на посту заступника голови Т-ва, ми завжди пам'ятатимемо заслуги І. Хамуляка. Протягом довгих років він був ініціятором різних організаційних проєктів, завдяки яким в Т-ві творилися нові ланки спорту, збільшувалося членство. І. Хамуляк був також ентузіястом видань Т-ва, особливо журналу „Наш Спорт", постійно сприяв Спортовій Школі і співпрацював з її засновниками і діловими діячами. Виховав двох синів — Богдана і Маріяна, які відзначалися в складах футбольних дружин „Ч. Січі".

Крім синів з родинами покійний залишив у смутку дружину Іванку та ближчу і дальшу рідню в діяспорі і Україні.

Управа і Членство УСВТ „Ч. Січ" взяли участь в похоронних обрядах і зложили щирі співчуття засмученій родині.

Замість квітів на могилу сл. п. мґр. Івана Я. Хамуляка на „УСЦАК — Фонд Відродження Спорту в Україні" зложили:

200 дол. Іванна Хамуляк; по 100 дол. УСВТ „Чорноморська Січ", Орест і Адя Федаш; 50 дол. Мирон і Ольга Гнатейко; 40 дол. Роман і Світляна Андрушків; по 25 дол. Мирон і Леся Стебельські, Осип і Наталка Сиґіда, Дмитро Бобеляк, Дженет і Вейн Давидович, Джейн і Арт Бозан, М. і Т. Шпигульські; по 20 дол. Омелян і Анна Твардовські, Оля і Александер Напори, Дам'ян і Лідія Ґеча, Олена і Едвард Мельничук, Андрій Воробець, Осип Труш, Любомир Калинич, Александер і Ірена Біленич, Любомир Рудзінський; по 10 дол. Патті Абернет, Михайло Дзіман, Володимир Рудзінський, Орест Загайкевич, Євген і Стефанія Бренич, Євген і Рента Саламаха, Михайло Матіяш; 5 дол. Ярослав Твардовський. Разом: 895 дол.

Знову до науки

Розпочався новий навчальний шкільний рік в нашій Українській Рідній Школі в Філядельфії, де директором є д-р Олександер Лужницький. Цього року зареєстровано 326 учнів. Лекції будуть провадити 24 учителі, більшість яких є професійні. За традицією нашої школи кожен учбовий рік розпочинається педагогічною конференцією вчителів, дирекції та адміністрації. У суботу, 12 вересня, голова шкільної управи Михайло Кулинич, привітав шкільний колектив з початком навчального року, побажав добрих успіхів, а особливу увагу звернув на поєднання навчання з вихованням та зміцнення зв'язків учень—вчитель—батьки. Директор школи д-р О. Лужницький привітав також усіх вчителів з початком шкільного року та поінформував про конференцію в Урбані.

З доповіддю виступила інспектор мгр Галина Кутко, яка висловила думку щодо домашнього та шкільного виховання колись і тепер та зупинилася на питаннях: про особливий підхід до дітей різного віку; навчання культури поведінки; можливість різних форм і методів навчання і зацікавлення предметом навчання та про встановлення міжпредметних зв'язків.

Про своє бачення української інтернаціональної школи розповіла заступник директора мгр Віра Бей. Багато адміністративних та педагогічних справ вирішувалось на педагогічній нараді, а особливу увагу було спрямовано на навчання за новими експериментальними підручниками за проєктом „Відродження".

А 19 вересня у великій залі Українського Освітньо-Культурного Центру розпочато навчання Молебнем до Матері Божої. Катехит школи о. Роман Паньків побажав „щасливої дороги до знання, бо воно є таким необхідним, щоб не втратити свою приналежність до українського роду".

Перший день навчання... Діловий гамір в канцелярії, якою завідує невтомна Людмила Чайківська; поважні личка в молодших школярів; дотепи і враження від літніх вакацій. То ж нехай буде успішним і надалі весь навчальний рік для учнів, вчителів та батьків!

Галина Клюк-Дзівак

ВІДЗНАЧИЛИ СВЯТО...

(Закінчення зі стор. 10)

ротьбі з УПА вдавалися до найпідліших і жорстоких провокацій, поширення заразливих хворіб, засилання диверсантів, які скоювали злочини, приписувані УПА. Так, наприклад, в селі Ланівці на Тернопільщині провокатор зорганізував групу молодих хлопців в ряди УПА і повів їх у ліс, де на них чекали нагебісти і всіх розстріляли. КҐБ вдавався до брехні в розповсюджуваних летючках, де писали, що УПА присягала Третьому Райхові, а відтак совєти проголосили амнестію, яка також не дала їм бажаних результатів. Бо воїни УПА присягали Україні, присяги не зламали, билися по-геройськи до останнього набою, часто відбирали собі життя, щоб не датися в руки ворогові. Воїни УПА і члени ОУН, які вижили і каралися в сибірських таборах смерти, не скорилися, організовували масові страйки, що змусило Москву поступатися.

УПА в десятилітній війні з окупантами своєю стратегією і геройством на полі бою і в таких невідрадних політичних обставинах зламала міт всемогутности, непоборности Москви, що так завзято був поширюваний її агентами на Заході. З перспективи часу тактика і стратегія ОУН і УПА під керівництвом С. Бандери, генерала Р. Шухевича і багатьох інших визначних командирів УПА, була єдино правильною, а їхня участь у війні проти окупантів України заповнила сторінки історії.

В кінцевій точці програми виступили молоді сумівці під проводом Л. Пащин і виконали збірну рецитацію, присвячену названим річницям. На закінчення присутні разом із сумівським ансамблем відспівали національний гимн „Ще не вмерла Україна".

Євген Бачинський

Щиро вітаємо
нашу дорогу маму, бабцю і прабабцю

АННУ ЗЕЛИК

якій 27 жовтня 1998 р.
сповниться
100 років

Бажаємо їй кріпкого здоров'я
та всіх Божих ласк.

З цієї нагоди жертвуємо
1,000.00 дол. на Фонд будови
церкви і монастиря св. Василія в Києві

Сини: Мирослав з дружиною Іреною
Любомир з дружиною Ларисою
та дітьми і внуками

Допоможімо учасникам визвольних змагань!

Скільки разів ми не поверталися б до дати 1 листопада 1918 року, не можемо згадувати того дня без глибшого зворушення. Значить, у тому чині є щось таємне, велике і вічно живе. Про нього слід розповідати нашим дітям і внукам, сказати добре слово про тих, хто думав про покладений на нього поколінням предків обов'язок: здобути народові волю, щоб міг він будувати краще майбутнє у родині вільних народів світу.

Листопадовий чин був послідовним виявом бажання нашого народу, що в дальшому зробив Січових Стрільців, УГА, Армію УНР, Карпатську Січ, славну УПА, 1УД УНА, тисячі борців підпілля та мучеників, які зазнали жорстоких знущань від окупантів України. Саме вони, які зосталися в живих, потребують нашої допомоги, якої, на жаль, не мають від свого українського уряду, що під впливом більшости номенклятурних депутатів Верховної Ради України після семи років незалежности не зумів надати тим, котрі боролися за визволення України, статусу ветеранів, а з тим і можливости користуватися державною опікою.

Таку допомогу майже протягом п'ятдесяти років організовує і надає Суспільна Служба Комбатанта на потреби українських воєнних інвалідів. Як цю допомогу оцінюють наші інваліди в Україні, дозволимо собі зацитувати одну з подяк до ССК: „Ми, 700 членів Галицького Братства колишніх вояків 1УД УНА, які проживають в Україні, тисячі побратимів, які полягли в боях під час визвольних змагань за волю України в лавах 1УД УНА і УПА, пройшли катівні КҐБ і каторгу ҐУЛагу, сердечно дякуємо українським жертводавцям і організаціям за вашу щорічну матеріяльну і моральну допомогу переносити наші теперішні негаразди, що підтримує нашу віру в те, що

(Закінчення на стор. 22)

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВОСЛАВНИХ СЕСТРИЦТВ у США

— запрошує —

мистців та довколішню громаду на

МИСТЕЦЬКУ ВИСТАВКУ

15 листопада від 12 до 6 год. веч.

в Українському Культурному Центрі
135 Davidson Ave., Somerset, N.J.

Зголошення мистців та інформації

(732) 356-0090 Анастасія Грибович
(973) 992-6479 Надія Мірчук

UNITED STATES POSTAL SERVICE™

Statement of Ownership, Management, and Circulation
(Required by 39 USC 3685)

1. Publication Title	2. Publication Number	3. Filing Date
Svoboda	0 5 3 0 - 0 4 2 0	Oct. 1, 1998
4. Issue Frequency: Weekly	5. Number of Issues Published Annually: 52	6. Annual Subscription Price: 40.00 members, 50.00 non-members

7. Complete Mailing Address of Known Office of Publication *(Not printer) (Street, city, county, state, and ZIP+4)*
2200 Rt. 10, PO Box 280, Parsippany, Morris County, New Jersey 07054

Contact Person: Walter Honcharyk
Telephone: (973)292-9800 x 3041

8. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher *(Not printer)*
2200 Rt. 10, PO Box 280, Parsippany, NJ 07054

9. Full Names and Complete Mailing Addresses of Publisher, Editor, and Managing Editor *(Do not leave blank)*

Publisher *(Name and complete mailing address)*
Ukrainian National Association, Inc.
2200 Rt. 10, PO Box 280, Parsippany, NJ 07054

Editor *(Name and complete mailing address)*
Raissa Galechko
35 Warrender Ave, APt. 104
Toronto, ONT M9B-5Z5

Managing Editor *(Name and complete mailing address)*
Serhiy Myroniuk
928 Potter Ave
Union, NJ 07083

10. Owner *(Do not leave blank. If the publication is owned by a corporation, give the name and address of the corporation immediately followed by the names and addresses of all stockholders owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock. If not owned by a corporation, give the names and addresses of the individual owners. If owned by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address as well as those of each individual owner. If the publication is published by a nonprofit organization, give its name and address.)*

Full Name	Complete Mailing Address
Ukrainian Narional Association, Inc.	2200 Rt. 10, PO Box 280, Parsippany, NJ 07054

11. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages, or Other Securities. If none, check box → ☒ None

Full Name	Complete Mailing Address

12. Tax Status *(For completion by nonprofit organizations authorized to mail at special rates) (Check one)*
The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for federal income tax purposes:
☒ Has Not Changed During Preceding 12 Months
☐ Has Changed During Preceding 12 Months *(Publisher must submit explanation of change with this statement)*

Form **3526,** September 1995 *(See Instructions on Reverse)*

13. Publication Title	14. Issue Date for Circulation Data Below	
15. Extent and Nature of Circulation	Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months	Actual No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date
a. Total Number of Copies *(Net press run)*	8,100	8,100
b. Paid and/or Requested Circulation (1) Sales Through Dealers and Carriers, Street Vendors, and Counter Sales *(Not mailed)*	105	105
b. Paid and/or Requested Circulation (2) Paid or Requested Mail Subscriptions *(Include advertiser's proof copies and exchange copies)*	7,419	7,419
c. Total Paid and/or Requested Circulation *(Sum of 15b(1) and 15b(2))*	7,524	7,524
d. Free Distribution by Mail *(Samples, complimentary, and other free)*	170	170
e. Free Distribution Outside the Mail *(Carriers or other means)*	---	---
f. Total Free Distribution *(Sum of 15d and 15e)*	170	170
g. Total Distribution *(Sum of 15c and 15f)*	7,694	7,694
h. Copies not Distributed (1) Office Use, Leftovers, Spoiled	406	406
h. Copies not Distributed (2) Returns from News Agents	---	---
i. Total *(Sum of 15g, 15h(1), and 15h(2))*	8,100	8,100
Percent Paid and/or Requested Circulation *(15c / 15g x 100)*	97.8%	97.8%

16. Publication of Statement of Ownership
☐ Publication required. Will be printed in the 10/23/98 issue of this publication.
☐ Publication not required.

17. Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner: [signature] Publisher — Date: 10/14/98

I certify that all information furnished on this form is true and complete. I understand that anyone who furnishes false or misleading information on this form or who omits material or information requested on the form may be subject to criminal sanctions (including fines and imprisonment) and/or civil sanctions (including multiple damages and civil penalties).

Instructions to Publishers

1. Complete and file one copy of this form with your postmaster annually on or before October 1. Keep a copy of the completed form for your records.
2. In cases where the stockholder or security holder is a trustee, include in items 10 and 11 the name of the person or corporation for whom the trustee is acting. Also include the names and addresses of individuals who are stockholders who own or hold 1 percent or more of the total amount of bonds, mortgages, or other securities of the publishing corporation. In item 11, if none, check the box. Use blank sheets if more space is required.
3. Be sure to furnish all circulation information called for in item 15. Free circulation must be shown in items 15d, e, and f.
4. If the publication had second-class authorization as a general or requester publication, this Statement of Ownership, Management, and Circulation must be published; it must be printed in any issue in October or, if the publication is not published during October, the first issue printed after October.
5. In item 16, indicate the date of the issue in which this Statement of Ownership will be published.
6. Item 17 must be signed.

Failure to file or publish a statement of ownership may lead to suspension of second-class authorization.

PS Form **3526,** September 1995 *(Reverse)*

Квартет ім. Леонтовича розпочинає музичний сезон в УІА

В суботу, 24 жовтня, розпочинається черговий музичний сезон в Українському Інституті Америки, яким відзначується аж два ювілеї.

УІА все ще святкує своє 50-річчя, а квартет Леонтовича дає концерт з приводу своїх 10 років музикування на терені Північної Америки.

В програмі твори Бетговена, Лятошинського і Шумана. В концерті бере участь також Рут Ляредо, яка має добру славу як піяністка з особливим зацікавленням камерною музикою. У своїй дуже активній музичній кар'єрі вона відвідала також з концертами Росію та Україну. Початок цього першого в зимовому сезоні концерту в УІА о год. 8 вечора.

Музичним директором вечорів, що мають вже широковідому назву „Музика в Інституті", є, як і раніше, піяніст Микола Сук, а екзекутивним — д-р Тарас Шеґедин.

В рамках програми „Музика в Інституті" плянується 21 листопада вечір п. н. „Джаз в Інституті" у виконанні Джана Стреча та друзів.

З нагоди 60-річчя композитора Мирослава Скорика в суботу, 12 грудня, підготовляється концерт камерної музики під диригентурою Вірка Балея, посвячений виключно творам М. Скорика.

Про дальші концерти „Музики в Інституті" у 1999 році подамо інформації пізніше.

Київська Камерата концертує в ЗСА

До ЗСА приїжджає вперше на ряд концертів київська оркестра, що складається із 32 солістів і походить з давньої камерної оркестри „Гармонія".

У своєму першому турне по ЗСА Київська Камерата дає перший концерт в божниці Огев Шамом в Балтиморі в неділю, 25 жовтня, о год. 2:30 по пол., а в понеділок 26 жовтня має дебют в Ню Йорку у серії „Час на музику" в залі Меркін о год. 6:45 вечора. Тут оркестра гратиме твори Чайковського і Шинберга. Вже наступного дня камерата виступає в Бетлегем, Пенн, а відтак 29 жовтня в Лексінгтоні, Вірджінія. В п'ятницю, 30 жовтня, „Вашінгтонська група" приймає оркестру в Методистській церкві в Джорджтавні, при 313 Дамбертон вулиці.

Завершальний концерт Камерати відбудеться в Ню Гейвен в неділю, 1 листопада, в Єйл університеті о год. 3 по пол. за сприянням українських чинників, зокрема Фундації родини Чопівських.

Диригує оркестрою під час концертів в ЗСА широко відомий композитор і диригент Вірко Балей, а солістом з камератою виступатиме піяніст Микола Сук, добре відомий як соліст, а рівночасно музичний директор серій „Музика в Інституті".

В програмі концертів — твори українського композитора Івана Карабися, Шинберга, Бетговена, Прокоф'єва, Сильвестрова і Станковича.

Музичний репертуар камерати складається з понад 200 музичних творів. Оркестра також виконує змодернізовані найдавніші музичні українські твори. Камерата їздить на гостинні виступи до Німеччини, Австрії, Греції, Росії. На американському континенті буде вперше. Їхні гостинні виступи під диригентурою В. Балея припали саме на 60-річчя нашого диригента.

К О Н Ф Е Р Е Н Ц І Я

СОКАЛЬСЬКА СПАДЩИНА

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

має шану запросити Вас на конференцію пов'язану з виставкою *Збереження спадщини. Село Угринів на Сокальщині.*

Субота, 31 жовтня 1998 р.
від 10:00 до 4:00 год.

Доповіді:

Сокальські писанки –**Таня Осадца**, писанкарка і дослідниця писанкарства

Знищені традиції села Угринів живуть у нашій пам'яті – **Ірина Кашубинська,** колекціонерка і знавець народного мистецтва та звичаїв Сокальщини

Сокальське народне мистецтво — колекціонування і збереження – **Любов Волинець,** куратор колекції народного мистецтва і директор освітніх програм в Українському Музеї

Мистецька програма:

Пісні Сокальщини виконує **Лаврентія Туркевич**

Відеофільм:

Діти втрачених Бескидів – відеозапис телевізійного фільму, виготовленого в Україні до 50-річчя „Акції Вісла".

ВСТУП:
20.00 дол. від особи. Члени Музею – 15.00 дол.
(Сума включає сніданок і полуденок)
Просимо зголоситися до **26 жовтня 1998 р.**

Адреса Музею: 203 Second Ave. (між 12-ою і 13-ою вулицями)
Тел.: (212) 228-0110, Факс: (212) 228-1947, E-mail: UkrMus@aol.com
Web site: http://www.brama.com/ukrainian_museum

В КІНЦІ НОМЕРА

Що ж воно таке — Росія?

Ну й везе ж Україні на контроверсії. Як не депутатські свари, то релігійні пристрасті. А ось тепер люб'язно запрошують її посеститрися з Росією. Цікаво, що ж може зичити нашій неньці її „сусідонька-голубонька"? Це мало б статися шляхом чехарди — Співдружність незалежних держав, Союз слов'янських держав, Міжпарляментарна асамблея СНД, Троїста Вісь — Москва-Київ-Мінськ. А там — у широкі обійми матушки-Росії. Затія інтригуюча, тому варто спочатку розібратися, що ж являє собою сама Росія.

Загальноприйнято вважати Росію однією з країн світу. Та на відміну від інших, вона не мала й не має постійних кордонів чи демографічного обліку. Російська історія — суще накопичення абстрактних понять. Мова — без коріння, мінливі граматика і лексичний склад. Словом, суєта-сует. Російська письменниця Євгенія Гінзбург у своїй книжці „Крутий маршрут" засвідчує „посилену українізацію російської мови": хата, межа, кордон, харчі, гроші, кольор, дівчата, листопад, протока, приватизація тощо. Змінено форму і зміст прикметника називного відмінка іменника „Росія". Замість „русскій" — „россійскій", не „русскіє" — тільки „россіяне".

Американці, наприклад — народ діловий, практичний. Вони не морочать собі голову лексичними пертурбаціями в чужій мові. Для них усе, що стосується Росії, — просто „раша"; в образній уяві може бути: ядерна загроза, сибірська холоднеча, ведмідь, самовар, водка. Французи порівнюють чиюсь пристрасть до водки однозначним — „а ля рюсс". Енциклопедія „Американа" пояснює слово „руссіа" в загальних рисах (так і зазначено „аутлайн"). Для ілюстрації характерних рис Росії надруковано фотографію не клишоногого ведмедя, а балерини на сцені Петербурзького театру опери і балету.

Питання, що таке Росія, має різні, часто протилежні, відповіді. Знавець Совєтського Союзу проф. Л. Добрянський твердив: „СССР не є Росія". Натомість В. Гроссман, котрий народився в царській Росії і усе доросле життя поневірявся в Совєтському Союзі, заперечив: „СССР — це та сама Росія".

Якось блазень Петра І пожартував над словом „московити" — від словосполучення „моск-ва", що фінською мовою означає — „брудна вода". За оту крамолу опинився блазень на придворній псярні. А сам цар спересердя наказав Боярській Думі: „Від нині і довічно бути — не Московскоє государство, тільки Россійскоє". Тоді ж думські дяки, з вчених монахів, зобразили перший державний герб Росії у вигляді двоголового орла. Орли, як відомо, птиця хижацька, добуває здобич підступом, крадькома. Одна голова російського двоголового орла позира на Схід, а друга зирить на Захід. Обидві ж видивляють здобич...

Російська імперія — це сукупність терирорій та народів: великороси, малороси, білоруси, закарпатські красноруси. Перед нами „Свод законов Россійской імперії, изданіє 1857 года". Титул російського імператора викладено так: „Божією мілостію, Ми, НН, Імператор і Самодержец Всероссійскій, Московскій, Кієвскій, Новгородскій, Царь Казанскій, Астраханскій, Польскій, Сібірьскій, Грузінській, Велікій князь Фіндляндскій, Наслєднік Норвежскій, Герцог Ольденбургскій і прочая, і прочая, і прочая"... Де ж поділася сама Росія? Ага! — ВСЕросійський. Виходить, що усі тут перелічені землі та народи творять одну цілість — Росію. Історія знає приклади, коли державна цілість в умовах необмеженої влади, абсолютизму, створює специфічні філософію, культуру, традиції. Новатор російського великодержавного шовінізму, дурисвіт Жириновський захоплюється тим, що історію, культуру, науку створили „істінно русскіє люди". Чи ж зовсім рехнувся чоловік, вважаючи когось за дурнів? Росію просвітили обрусілі іноземці: Бірон, Ладжерон, Ґерцен, Ґуберт, Ґлінка, Воєйко, Рубінштейн, Пржевальский, Струве, Даль, Вільд... Рід Пушкіна — з Ефіопії, Лермонтова — з Шотляндії, Некрасова — з татар. Дійсно російського роду був видатний вчений Ломоносов, котрий здобув освіту у Києві-Могилянській Академії.

Абсолютизм творить також особливу духовність. Беленков у статті „Людина без прикметника" пише: „Специфічна російська духовність витворила особливий тип людей, які, прийшовши до влади, легко беруть до рук сокиру ката і продовжують традиції, проти яких повстали". Точно, як підручні кати Сталіна: Менжинського знищив Ягода, Ягоду—Єжов, Єжова —Берія, Берію—Андропов... Такі традиції описує Максиміліян Волошин:

Що мінялося?
Та ж хуртовина
на усіх шляхах,
У комісарах —
дух самодержавства,
Вибух революцій при царях.

Російська Федерація постала з ідеями демократизації усіх сфер життя російського суспільства. І виходить з точністю до навпаки. До абсолютної влади рвуться комуністи, монархісти, неонацисти. Їх підтримує незадоволена демократією частина суспільства. З приводу російської демократії ще Гроссман писав, як у воду дивився: „У 1917 році перед Росією відкрилася дорога свободи. Але Росія не пішла цією дорогою і вибрала Леніна. Чому саме Леніна? Бо Ленін — це продовження Росії". Сам же Ленін, вияснюючи національне питання делегатам Всеросійського з'їзду Совєтів 1922 року, заявляв: „Вільнюс, Таллін, Тбілісі, Баку, Алма-Ата — ведь тоже русскіє города". Газета „Правда" друкує кеглями аж потрійного цицеро заголовок статті „На Югє Россії". Із змісту виходить, що Юг Росії — Кубань. Тільки-но Україна проголосила державну незалежність — росіяни заявили свої територіяльні претензії на Крим. Для „підтвердження таких своїх історичних прав", вказували на географічну карту з X століття, де Кримський півострів омиває — Русскоє море. Ще за стародавніх часів було Чорне море, розташоване між Европою і Азією. Тому й вважалося морем Середземним. Стародавні греки-мореплавці прозвали Чорне море морем гостинним.

Як бачимо усе, що стосується Росії з її історичною епізодичністю, етнічними процесами, етимологією — темний ліс. А може щось інакше? — якраз те, що варто пам'ятати щирій Україні, — заклик ще Хвильового: „Геть від задрипанки Москви!"

В. Остапенко

Д-р Юліян Мовчан

Здоров'я — всьому голова

ДЛЯ ЧОГО ПОТРІБНІ ФІЗИЧНІ ВПРАВИ

Американський Інститут дослідження ракових недуг подає 10 підстав причин, чому фізичні вправи корисні для людини. Ось вони:

1. Регулярні фізичні вправи зменшують ризик захворювати на рак кишок та легень.

2. Оскільки фізичні вправи допомагають людині втримувати нормальну вагу тіла, це запобігає діябетові (цукриці).

3. Той, хто виконує фізичні вправи, має менші шанси захворіти на серцеву недугу.

4. Завдяки утворенню в організмі певних хемічних реакцій під час фізичних вправ, в людини поліпшується настрій, зменшуються депресивний стан, нервове перенапруження тощо.

5. Знижується тиск крови в тих, хто його має зависокий. Звичайно, це пов'язане також з вагою тіла.

6. Регулярна поміркована фізична активність також зміцнює імунну (відпорну) систему організму: людина стає менш вразливою на захворювання різними інфекційними недугами, в т. ч. вірусними.

7. Доведено, що фізичні вправи покращують здатність організму засвоювати інсулін, який хворі на діябет змушені вживати.

8. В той час, коли довготривала сидяча праця спричинюється до ослаблення кісток та суглобів, в тому числі й остеопорозу (зменшення мінералів), фізичні вправи навпаки, роблять кістки, суглоби та м'язи сильнішими і еластичнішими.

9. Регулярна фізична активність людини робить її не тільки фізично кращою зовні, але також поліпшує її самопочуття та настрій в широкому розумінні цього поняття.

10. Нарешті, треба мати на увазі, що фізичні вправи не мають лише якогось одного методу, якого треба дотримуватися. Є їх багато, і тому треба застосовувати ті, які вам найбільше подобаються, як також там і тоді, коли це для вас є найзручнішим. Але — треба! Бо цього вимагає ваш організм і ваше здоров'я.

ХАЙ ЖИТТЯ БУДЕ СОЛОДКИМ!

Ще й досі дехто вважає, що цукор, хоч і є солодким на смак, для здоров'я не є аж так дуже солодким. На щастя, воно так не є і не було. За повідомленням лондонської газети „Таймс", цукор не лише не шкодить здоров'ю, як вважає більшість вчених, а навпаки — корисний. Такого висновку дійшли члени комісії, скликаної Всесвітньою організацією охорони здоров'я і Харчовою сільсько-господарською організацією при ООН. „Цукор зовсім не є білою смертю, — зазначає „Таймс". — Він не викликає раку, серцевих захворювань, діябету чи ожиріння". На думку членів комісії, безпідставним є твердження, що цукор викликає гіперактивність у дітей. Їсти його корисно тому, що він дає організмові достатньо енергії, завдяки чому людина споживає менше інших продуктів.

ЩО ОЗНАЧАЄ ШУМ У ВУХАХ?

На цю тему читаємо статтю заслуженого діяча науки і професора клінічної авдіовестибіології Володимира Базарова в газеті „Ваше здоров'я".

Автор пише, що оскільки хворі не раз звертаються із скаргою на шум у вухах, лікарі, як правило, починають лікувати саме це. Проте дуже часто вухо тут ні при чому. Як показали дослідження, причини шуму можуть бути різноманітні, але завжди вони свідчать про якусь патологію в організмі. Спричинити шум може шийний остеохондроз, порушення у вегетативній нервовій системі, хвороби шлунка, печінки, підшлункової залози, нирок. Шум у вухах може з'явитися у хворих на гепатит (запалення печінки), внаслідок високого тиску крови або навіть у випадку звичайного грипу, захворюваннях серцево-судинної системи та всіляких нервових потрясіннях.

У нашому організмі, нагадує автор статті, все настільки міцно пов'язане, що порушення в одному органі викликає зміни в іншому. Скажімо, в людини погані зуби. Значить, можливі патології у діяльності шлунка. Отже, стануться порушення і у вегетативній нервовій системі, не отримуватиме належного живлення мозок. Ось тут і можливий шум у вухах. І тому, відчувши його, не поспішайте до отолярінголога. Потрібне детальне обстеження, щоб знайти причину, і вже після цього починати лікування. Треба пам'ятати, що шум — це попередження про небезпеку, яка загрожує вашому здоров'ю.

ЖІНЦІ ПОВЕРНУЛИ ОБЛИЧЧЯ

У тій же газеті „Ваше здоров'я" читаємо про унікальну операцію, яку провели австралійські лікарі у клініці Мельбурна. Беручись за це, вони цілком здавали собі справу зі складності: у жінки, коси якої потрапили в рухомі частини сільськогосподарського комбайна, повністю було здрано шкіру з голови. Оголилися кістки черепа і м'язи обличчя. Спробі повернути їй обличчя сприяло те, що здрану шкіру одразу було вміщено в контейнер з льодом. Операція тривала 25 годин. Хірурги — два австралійці, індієць і два японці — під мікроскопом зшивали кровоносні судини, щоб відновити постачання кров'ю ампутованих тканин. Напружена і надзвичайно копітка праця дала прекрасні результати — врятована жінка виглядає так само, як і до операції.

В НЮ ЙОРКУ ДОЩ...

ХОЧЕТЕ ВІРТЕ — ХОЧЕТЕ НІ

Великі також пили. Та ще й як!

Версій про те, хто перший в історії людства почав плекати "зеленого змія", маємо, мабуть, не менше, ніж видів алькогольних напоїв. Якщо ж вірити мітам чи, принаймні, авторові "Енеїди" Вергілієві, першими любителями добряче випити були позаземні господарі Олімпу...

Листування Карла Маркса і Фрідріха Енгельса свідчить про те, що ці приятелі не тільки боролися за щастя пролетаріяту, але були й досвідченими експертами в галузі спиртного. Якось, відповідаючи на запитання "Ваше уявлення про щастя?", Енгельс відповів коротко: "Шато-Марго 1848 року" ("Шато-Марго" - марка французького вина.— *Ред.*). К. Маркс називав свого онука тільки Шнапсиком. А собак він кликав "Віскі" і "Тодді" (шотляндські "гарячі напої"). Його лікар Лафарг вважав, що всі хвороби слід лікувати алькоголем і електрикою. В останні свої дні автор "Капіталу" нарешті став пити молоко, котре ненавидів усе життя. При цьому бородатий німець запивав його значною кількістю рому і випивав пляшку коньяку за чотири дні. Про здібності Енгельса можна писати окрему книгу. На старості літ він писав: "Було б гіркою іронією, якби мені довелося на схилі літ стати непитущим". Може, тому й сприйняла Росія вчення Маркса-Енгельса — росіяни розмовляли з ними однією мовою...

Якщо звернутися до історії, то там можна знайти не лише гіркого п'яницю Цезаря. Сократ, наприклад, пив рідко, але багато. Якщо він сідав за стіл, то перепити його було неможливо. Добряче "набирався" і цар-завойовник Олександер Македонський. Безконечні оргії ослабили його організм і звели в могилу.

Европейці, переважно німці, теж внесли свій історичний вклад у справу знищення "зеленого змія". Ліст, наприклад, щодня випивав по двадцять горняток кави і по десять пляшок шампанського. Моцарт в останні роки життя допивався так, що падав — чи вдома, чи на вулиці. А його колега Глюк помер від білої гарячки. Канцлер Бісмарк і за столом був "залізним" — його друзі по чарці падали з крісел, а він тримався. Такою ж міцною була знаменита лейді Гемілтон — після трьох пляшок портеру ніхто й запідозрити не міг, що вона випила бодай склянку.

Російські царі теж добряче зналися на смаку пиття! Елисавета Петрівна пила запоєм до того, що ввечері не могла дочекатися, коли покоївка її роздягне, і сама розрізала сукню. Імператорку Катерину і в останні її роки цілеспрямовано споював Меншиков. Ранок починався з того, що він заходив до неї в спальню і просто питав: "А що би нам випити?" Тут же випивали кілька чарок горілки і цілий день пили прості й закордонні наливки. Олександер III, напившись, лягав на підлогу і хапав усіх, хто проходив поряд, за ноги. Це свідчило, що імператор "під гумором". Своєї дружини він побоювався — вона забороняла йому пити. Разом з начальником охорони і товаришем по чарці він придумав спеціяльні відвороти для чобіт, куди поміщалася пласка сімсотграмова фляга. Імператорка дивувалася: адже наглядала за ним, чоловік спокійно грав у карти, алькоголю не було і — п'яний-п'янюсінький...

Ленін попивав пиво, але більше займався революцією. А от його брат Дмитро Ульянов, коли був начальником кримських курортів, "розправився" із запасами Лівадійських винних пивниць. Вина там були в основному колекційні. "Товаріщі" вказали на недоліки і зняли його з посади начальника. В. Маяковський постійно носив у задній кишені "широкіх штанін" не тільки молоткасто-серпастий паспорт, а й пласку пляшку.

Вінстон Черчілль купував на рік 400 пляшок вірменського коньяку "Дзвін" і випивав пляшку щодня. Фінський маршал Маннергейм до 1904 року жив у Петербурзі, звідки й виніс звичку щоденно пити дві чарки горілки перед обідом і три — перед вечерею. Петлюра, вже будучи у Франції, пив "бусурманську горілку"-кальвадос, але закушував обов'язково квашеним огірком. А от Фолкнер 1949 року вийшов із запою спеціяльно, щоб отримати Нобелівську премію на тверезу голову.

У цілому ж, треба вважати, пили всі і пити будуть завжди. У Росії не п'є, напевно, лише Солженіцин, тому, кажуть, він і знає, "как обустроіть Россію". Інші не знають — тому й п'ють...

Підготував
Володимир Романюк

КОЛИ ПОЧНЕТЬСЯ XXI СТОЛІТТЯ?

Багато хто думає, що нове століття настане у 2000 році, і помиляється. Літочислення у нас ведеться з I року від Різдва Христового, тому XXI століття почнеться з 1 січня 2001 року. Справа в тому, що в літочисленні „беруть участь" лише порядкові числівники, тому, щоб настав, скажімо, десятий рік, треба щоб пройшло повних десять років, сотий — сто, тисячний — тисяча і т.д. Ось якщо б ми прийняли за точку відліку нульовий рік від Різдва Христового, тоді дійсно можна було б справляти настання третього тисячоліття в ніч на 1 січня 2000 року.

Спомин про Олега Лисяка

18 серпня ц. р. відійшов від нас відомий письменник, журналіст і спортовець мґр Олег Лисяк, проживши 86 років. Мій життєвий шлях перетинався багато разів з дорогами, котрими ходив покійний.

Нас доля звела разом вперше у квітні 1940 року в Кракові, в таборі для вихідців з Галичини. Прогнала нас з наших хат червона навала, котра навістила наші землі та спричинила стільки нещасть нашому народові.

В час цієї „першої еміґрації" ми разом з іншими мобілізували наші сили для скорого повороту домів. Цей час настав рік пізніше, коли німці, прогнавши совєтів, зайняли Галичину. Ми вернулись до Львова. Відновилось тоді українське організоване життя, в тому і спортові організації. Олег, як добрий спортовець, лещатар, пливак, гокеїст і тенісист став одним із активних членів відновленого Карпатського Лещетарського Клюбу у Львові. Тут заблис також його письменницький та журналістичний талант, а його численні репортажі та дописи в українській пресі у великій мірі спричинилися до відродження і пожвавлення українського спорту.

Настав 1943 рік, коли проголошено творення Стрілецької Дивізії „Галичина". Олег не тільки зголосився добровольцем, але активно працював при наборі до Дивізії і своїми дописами популяризував цю справу. У Дивізії Олег став воєнним звітодавцем та описував життя і вишкіл вояків та перебіг боїв. Будучи звітодавцем, він мав відносно велику свободу в порівнянні до решти вояцтва, і користаючи з цього, став виконувати преважне завдання зв'язкового між українськими старшинами Дивізії, потайки від німецького командування. Він відвідував частини розсіяні у великому терені та приносив вістки і директиви від українських провідних кругів, був свідком та звітував до преси про урочистий акт присяги на вірність Україні, котру Дивізія зложила перед командувачем Української Національної Армії ген. Павлом Шандруком. Відтак Олег відвідував мене кількаразово на фронті.

Війна скінчилась. Ми знову опинились на еміґрації, цим разом в Мюнхені, в Німеччині. Разом з іншими, Олег та я стали членами-основниками Братства Дивізійників, а також відновленого Карпатсько-Лещетарського Клюбу, котрий як фенікс відновляв свою діяльність там, де доля понесла його членів. Олег друкував свої дописи про спорт і Дивізію в „Українській Трибуні", а відтак в „Українському Самостійнику", а також написав свої два знаменні твори „За стрілецький звичай" та „Люди, такі як ми" та зредаґував збірник про битву під Бродами. Він став найвидатнішим письменником з тематикою про дивізію „Галичина". Не занедбував теж спорту та був видатним гокеїстом та лещатарем-змагуном КЛК в баварських Альпах.

По приїзді до Америки Олег далі продовжував писати про Дивізію, спорт і театр. Деякі із його праць — це збірник „Наш Театр" та „Альманах КЛК", котрий вийшов у 60-ліття цього клюбу та багато причинився до відновлення КЛК у Львові, вже по проголошенні самостійности України. Останною його працею був збірник „Шибка у Вікні".

Перелік його праць та заінтересувань, поданий тут, є далеко неповний. Олег відзначався бистротою ума, високою інтеліґентністю та гострим дотепом. Часами гостро реагував на думки, з якими не погоджувався. Пригадую, одного разу мав з ним поважні розходження, внаслідок чого ми навіть перейшли на „ви", але мусіли разом далі кінчати розпочате діло, тому непорозуміння скоро забулося і ми залишилися добрими приятелями, але ми надалі хоча жартома ще зверталися один до одного через третю особу і через „пан".

Нехай цей короткий спомин про Олега стане китицею квітів на його могилу від мене та друзів по зброї, зі спортових майданів, засніжених альпійських шпилів та від усіх членів КЛК, котрі є і залишилися вдячні йому за його дружбу та за всі його твори, котрі вийшли з-під його пера. Нехай американська гостинна земля буде йому легкою!

Роман Гавриляк

Сусідонько мила, що сталося?

(На свіжу могилу св. п. Анни Палій)

Сусідонько мила, що ж то сталося, чому покинула Ви нас?

Ще так недавно святкували ми Ваше 99-річчя! Це було вже у Вашій новій хаті, куди Ви і Ваша доня перейшли жити з моєї стрімкої вулиці... Кажу з „моєї", бо вже жила тут довгий час, як одного дня, а було це чи не двадцять літ тому, прийшли ви обидві до мене, Ви і Ваша доня, та сказали: „Будемо тут мешкати недалеко Вас, з вікна видно нашу хату. Будемо сусідами!" І були ми сусідами, добрими сусідами, і такими залишилися, навіть як Ви вже не жили на стрімкій вулиці...

Сусідонько мила, не раз розмовляли ми, не раз сміялися, не раз раділи, не раз сплакували, не раз пожурилися... Мали ми про що говорити... Сусідонько мила! Давні знайомства з Поділля, звідкіля Ваш рід, та зі Львова, де Ви і я навіть до тієї самої школи ходили, до славної школи в горіховому саду — до гімназії василіянок... Сусідонько мила, ходили Ви до тієї школи багато років скоріше, та це була ще одна квітка на тому рушнику, що зветься „приязнь". Не раз святкували ми Різдво чи Великдень разом, і Ваші іменини на св. Анни, приймали в себе спільних приятелів чи й гостей з нашої України... Ви випікали різні тістечка й пиріжки, я — високий медяник, перекладений свіжими горіхами, чоколядою та вишнями! А це Ви так любили, сусідонько мила...

Сусідонько мила, так приємно було вчути Ваш голос у телефоні, коли дзвонила я до Вашої хати, щоб довідатися, як проживаєте... І Ви пізнавали мене по голосі...

Буду пам'ятати Вас, як довго буду жити: прекрасна пані Нуся, родом із Терпилівки, моя старша товаришка гімназії в горіховому саду... Сусідонько мила...

М. Голод

У світлу пам'ять д-ра Богдана Мрица

Св. п. д-р Богдан Мриц

Народився він 25 липня 1911 р. в Тернополі, в родині гімназійного учителя. Середню освіту здобув у Львові в Українській Академічній Гімназії, а медичні студії закінчив 1936 р. на Львівському університеті. В 1940-44 рр. був асистентом при Інституті судової медицини у Львові, а опісля — в Кракові. При кінці Другої світової війни виїхав на Захід і працював лікарем у Німеччині.

У травні 1945 р. переїхав до Бельгії, де працював у клініці-лікарні як анестезист, ляборант та фармацевт. В червні 1954 р. еміґрував з дружиною Тамарою до ЗСА. Інтернатуру відбув у шпиталі Юніті в Брукліні, Н.Й.

В 1955-1981 роках д-р Б. Мриц працював резидентом, а потім психіятром у Гадсон Рівер Психіятричному Центрі в Покіпсі, Н. Й. Спеціялізувався в психіятрії в тому ж шпиталі, а також в Нюйоркському стейтовому психіятричному інституті і Колюмбійському університеті. У жовтні 1958 р. після відповідних іспитів, дістав право на лікарську практику в стейті Ню Йорк, а в травні 1962 р. дістав свідоцтво психіятра-спеціяліста. У 1981 р. відійшов на заслужену емеритуру та далі проживав у Покіпсі, Н. Й., разом з дружиною Тамарою.

Крім професійної праці д-р Богдан Мриц займався наукою. Працюючи ще в Інституті судової медицини у Львові, він написав дві наукові праці-монографії: „Смерть внаслідок розриву серця", та „Шок при спробі усунення плоду". Працюючи в Бельгії, написав доповідь французькою мовою.

Як студент і член „Медичної Громади" у Львові, брав участь у медичній допомозі під час величавого з'їзду „Українська Молодь Христові", яка проходила 1933 р. у Львові, як також обслуговував спортову порадню Українського Гігієнічного Товариства там же. З 1938 р. був членом Українського Лікарського Т-ва у Львові, а потім членом УЛТПА в Америці. Він також був членом Українського Народного Союзу.

Д-р Б. Мриц з дружиною Тамарою були щедрими жертводавцями на українські церковні, наукові та культурні цілі.

Складаємо наші щирі співчуття його шановній дружині п. Тамарі, сестрі Любомирі Пежанській та сестрінкові Костю Паньківському.

Д-р Павло Пундій

Єпископат, духівництво, парафіяльні ради, братства й сестрицтва парафій Української Автокефальної Православної Церкви (Соборноправної) Київського Патріярхату в США

від імени всіх її вірних

сердечно вітають із щасливим прибуттям на землю Вашінгтона

ЙОГО СВЯТІСТЬ, СВЯТІШОГО ФІЛАРЕТА,

ПАТРІЯРХА КИЇВСЬКОГО і всієї РУСИ-УКРАЇНИ

і молитовно бажають успішно і з великою користю для Святої Церкви відбути візитацію українських православних громад Київського Патріярхату для зміцнення зв'язків діяспори з центром українського православ'я в золотоверхій столиці вільної України — Богом береженому Києві.

Благословенний той, хто приходить в ім'я Господнє. На довгі літа, Ваша Святосте!

З синівською любов'ю

† Архиєпископ Петро
† Єпископ Єлисей
† Єпископ Олександер
Настоятелі парафій, голови парафіяльних рад, братств і сестрицтв

Дорогі сестри та брати!

Українська громада в м. Рентон (Seattle, WA.) купує власну церкву. В Seattle і окрузі нема *українського* центру.

Не було, але буде, якщо ви відкликнетеся, а ваші щедрі пожертвування допоможуть нашим дітям та внукам не забути української мови та культури.

Пам'ятайте, ми маємо одне життя. Наше життя ТАМ залежить від нашого життя ТУТ.

Відразу після отримання вашого (check or money order) ми висилаєм вам tax deductible документ на суму вашого чека.

Наша адреса: Ukrainian Church, P.O. Box #1783, Renton, WA 98057

Нехай Вас Господь благословить!

Від імені української церкви м. Рентона

МИРОН ПИЛИП'ЯК

Попрощали Сестру Філомену

25 вересня ц.р. Сестри св. Василія Великого, монастир на Факс Чейс, Па., попрощали Сестру Філомену, ЧСВВ, роджену в Майнерсвілі, Па.

Сестра Філомена була однією з п'яти дітей Йосифа і Філомени Липка. П'ятнадцятирічною дівчинкою вона вирішила посвятити своє життя службі Богові. Їй дозволили вступити до Сестер св. Василія Великого у Філядельфії, де вона розпочала новіціят у 1925 році. Сестра Філомена студіювала у Менор Джуніор Коледжі, Де-Пол університеті і Джерзі Ситі Стейт Коледжі. Її ранні призначення в Українській Дієцезії були до сиротинців у Філядельфії і Чесапік Сити, Мериленд.

Приготовляючись до Обітів у 1927 році, Сестра Філомена вчила в українських католицьких школах у Сиракюзах, Асторії, Вотервліт, Ню Йорку, Чикаго, Ілл., Честер, Па., і Джерзі Сити, Н. Дж. Кінцеві Обіти Сестра прийняла у 1937 році. В додатку до вчителювання, вона цікавилася куховарством, музикою та приготуванням частичок і вівтарних обрусів для церкви. Від часу відходу на пенсію у 1987 році, Сестра Філомена жила у Матірному домі Василіянок на Факс Чейсі. Залишила дві сестри, Розу Джурія із Ню Мексіко і Бланч Шевчук. Сестра Філомена мала 89 років.

Похоронні відправи відбулися 30 вересня 1998 р.

Бл. пам'яті Сестра Філомена

П О Д Я К А

З волі Всевишнього відійшов у вічність 22 травня 1998 р. наш найдорожчий МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ, БРАТ та ЗЯТЬ уродженець славної Полтавщини

бл. п.

ВІТАЛІЙ ДМИТРОВИЧ ТРИПУПЕНКО

Складаємо щиру подяку сусідам, парафіянам, приятелям та знайомим за вислови співчуття: особисті, телефонічні та писемні.

Особливо вдячні всім, що своєю участю у похоронних відправах віддали останню пошану спочилому бл. п., нашому дорогому Віталієві.

Щиро дякуємо сестрам Віталія, Ніні Курилко з родиною та Галині Кривуші з родиною за сердечну підтримку у нашому спільному, безмірно тяжкому горі.

Дуже дякуємо о. Михайлові Цюманові настоятелеві нашої УАПЦеркви у Філядельфії та шкільному другові ще з Німеччини о. Іванові Фатенко за відслуження похоронних Служб Божих у церкві та на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Дякуємо о. М. Цюманові за відвідини хворого Віталія вдома та уділення св. Таїнств Сповіді та Причастя.

Щира подяка усім, що співали на похоронах на чолі з дириґентом Петром Гурським.

Дякуємо промовцям, які своїми спогадами під час тризни у С. Бавнд Бруку звеличали пам'ять нашого Віталія: Петрові Гурському, Василеві Євтушенкові та Богданові Тодоріву.

Дякуємо шкільним друзям ще з Німеччини, які приїхали до С. Бавнд Бруку, щоб разом з нами відпровадити нашого Віталія в останню небесну дорогу.

Щиросердечно вдячні нашим кумам, нашим щирим друзям за добросердечність, співчуття та прихильність до нас: Софії та Олександрові Скоп, Валентині та уже бл. п. Грицеві Фат, Галині та Анатолієві Довбням, Іванні Іваненко, Вікторії та Маріянні Вакуловським, Раїсі та Василеві Євтушенкам, о. прот. С. Ковальчуку з паніматкою Лідією.

Дуже дякуємо, що в пам'ять Віталія обдарували нас дома стравами, солодким та овочами: Вікторії та Маріянні Вакуловським, Галі та Анатолієві Довбням, Галині та Семенові Кривушам, Ніні та Юрієві Курилкам, Мілі Кардаш, Євгенії Карбівник, Валентині Фат, Каті та Михайлові Вовкам, Енди Карбівник, „Екмі" крамниці.

Палко дякуємо за квіти, які прислали: Ніна та Юрій Курилки, Галина та Семен Кривуші, Сестрицтво св. Ольги та парафіяльна рада св. Покрови, Вікторія та Маріянна Вакуловські, Лай Лн, Джіна Біляїв, Джун та Бред Бродвел, Оксана та Михайло Коритнюки, Александра Любіцка, М.Д., Дорота та Володимир Біляїві, Екмі крамниця.

Сердечно дякуємо о. Франкові Історчину настоятелеві катедри св. Володимира у м. Філядельфії за молитви під час недуги Віталія.

Дякуємо дорогим отцям за відслуження Панахид у сороковий день відходу у Боже опридлення нашого бл. п. дорогого Віталія: о. Франкові Історчинові, о. Богданові Марущакові, настоятелеві новозаснованої парафії св. Андрія у Атланті, яку замовили донька Оля з чоловіком Ериком Бродел та Михайлові Цюманові.

Щиросердечно дякуємо усім, що своєю участю у Панахидах віддали Віталієві останню християнську прислугу у молитвах за спокій його душі.

За присутність на поминальному обіді, яке приготовило наше трудяще сестрицтво св. Ольги при свято Покровській парафії висловлюємо глибоке спасибі, як рівнож і промовцям, які у своїх теплих спогадах з життя Віталія вшанували його пам'ять: Олі Гурській, Петрові Гурському, Михайлові Ковальчину, Іванові Прaскові та о. Михайлові Цюманові.

Сердечно дякуємо голові парафіяльної ради, Іванові Праско за сумне оповіщення у парафіяльному бюлетені про відхід у вічність ще одного довголітнього, відданого та вірного парафіянина бл. п. Віталія та за перебіг поминального обіду у цьому ж бюлетені.

Дякуємо за щедрі пожертви на:

КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКУ АКАДЕМІЮ:

	250 дол.	УНСоюз, 422 Відділ — секретар Василь Євтушенко;
	200	Софія та Олександер Скопи;
	120	Галя та Анатолій Довбя;
по	100	Людмила та Євген Корсуні, Галина та Семен Кривуша, Ніна та Юрій Курилки, Ніна та Андрій Ленки, Христина та Богдан Турченюки, Валентина Фат;
	80	Євдокія Трипупенко;
	75	Оля та Ерик Бродвел;
	60	Анастасія Онуферко;
по	50	Галина Гаврась, Вікторія та Маріянна Вакуловські, Леся та Олесь Долинай, о. Іван та паніматка Фатенко;
по	40	Катя Іваненко, Олена та Василь Омельченки, Наця та Іван Саранчі;
	30	Анна та Йосип Дмитришини;
по	25	Надія та Іван Савчуки, Тарас Трипупенко, Ірена та Юрій Трипупенки, А. та Євген Федоренкии, Оля та Петро Гурські;
по	20	Раїса та Василь Євтушенки, Александра Любіцка, М.Д., Марія Небесна, Леся та Дан Новаки, Міля та Остап Скульські, Віра та Богдан Тодорови, А. та Леонід Харченки;
по	10	Таня та Тихон Антонецькі, Міля Кардаш, Катерина Куряга;
	5	Поліна Наливайко.
Разом		2,030.00 дол.

Особисті пожертви розділені так:

НА ПРАВОСЛАВНИЙ ЖУРНАЛ „ВІРА":

	50 дол.	Станіслава та Федір Корніюки;
	40	Євдокія Трипупенко;
	25	Линда та Юрій Ленки;
	10	Кирило Пасічник.
Разом		125.00 дол.

НА ЦЕРКВУ СВ. ПОКРОВИ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.:

	35 дол.	Євдокія Трипупенко;
	30	Валентина та Олексій Дерев'янки;
	10	Уляна Антоненко;
по	25	Леся та Олесь Доминаї, Ірена та Юрій Трипупенки, Тарас Трипупенко, Оля та Ерик Бродвел.
Разом		175.00 дол.

НА СЕСТРИЦТВО СВ. ОЛЬГИ:

	75 дол.	Євдокія Трипупенко на хор церковний св. Покрови;
	50	Євдокія Трипупенко

НА МОЛИТВИ ДАРУВАЛИ:

д-р Христя та Михайло, Кострицькі, Анна Роспутько, Управа Світлички Золотого Хреста.

ПОЖЕРТВИ НА ПОМИНАЛЬНОМУ ОБІДІ НА КИЄВО БОГОСЛОВСЬКУ АКАДЕМІЮ-СЕМІНАРІЮ:

	75 дол.	Прот. Сергій і паніматка Лідія Ковальчуки;
	62	Галина Гаврась;
	50	Євдокія Трипупенко;
по	30	Вікторія та Маріянна Вакуловські, Леся та Олесь Долинаї;
по	25	Лідія та Григорій Білоуси, Оля та Петро Гурські, Ірена та Юрій Трипупенко;
по	20	Валентина та Олексій Дерев'янки, Раїса та Василь Євтушенки, Михайло Ковальчин, Станіслава та Федір Корніюки, Галина та Семен Кривуші, Паша та Іван Праски, Міля та Остап Скульські, Тарас Трипупенко, А. та Ілля Хейлики;
	15	Надя та Іван Савчуки;
по	10	О. та Павло Бережні, Олена Граур, Наташа та Василь Заяці, Надія Клос, Софія та Іван Сімни, Євдокія Ткачук, О. Фартушний;
по	5	І. Негрій, Лідія та Микола Токарі;
	3	Оля Войтюк.
Разом		600.00 дол.

НА НОВОЗБУДОВАНУ ПАРАФІЮ СВ. АНДРІЯ В АТЛАНТІ:

60 дол. Енджела Краус.

Усім жертводавцям з родинами складаємо щиру подяку. Хай милостивий Господь винагородить вас усіх своїми щедрими ласками — передовсім добрим здоров'ям.

Прошу вибачити, якщо когось не згадали.

Найбільша подяка Всевишньому Богові за те, що благословив нас 43-річним подружнім життям.

Переживши примусову роботу у Німеччині, ти присвятився науці та праці.

Протягом багатьох років був активним у громадському житті як голова батьківського комітету суботньої школи українознавства та релігії при парафії св. Покрови, скарбник при цій же парафії, секретар 422 Відділу УНС та довголітній учитель у „Рідній Школі" при УОКЦ.

Ти був зразковим татом, дбав про освіту наших дітей та опромінював їх своєю невичерпною, безпретенсійною, батьківською любов'ю до кінця життя.

За твою щиру любов, тепло та добросердечність, яку ти виявляв супроти нас, прийми цю подяку, наш найдорожчий, як вияв нашої любови до тебе, яку ми кладемо уклінно нев'янучим вінком на твою свіжу могилу.

Просимо Бога, щоб оселив тебе, Віталіє, там, де немає ні журби, ні зідхання, але вічне життя.

Залишені в глибокому смутку:

дружина	— ЄВДОКІЯ
доні	— ЛЕСЯ ДОЛИНАЙ з чоловіком ОЛЕСЕМ
	— ОЛЯ БРОДВЕЛ з чоловіком ЕРИКОМ
сини	— ТАРАС
	— ЮРІЙ з дружиною ІРЕНОЮ
сестри	— НІНА КУРИЛКО з родиною
	— ГАЛИНА КРИВУША з родиною
внуки	— ЛАНЯ, ВІТАЛІЙ, ПАВЛО, АДРІЯН, ЮЛІЯН, ЛУКА, РОМАН
теща	— ОЛЬГА ПРИШИБИНСЬКА

ДОПОМОЖІМО УЧАСНИКАМ

(Закінчення зі стор. 16)

справедливість прийде і 'буде син, і буде мати і будуть люди' в Україні".

Ось так оцінюють побратими діяльність ССК. А тепер слово за Вами, дорогі жертводавці і організації. Нехай ця Листопадова збірка на українських воєнних інвалідів буде виявом нашої подяки і пошани тим, що зложили на вівтар Батьківщини свій молодий вік.

Управа ССК просить про щедрі датки для наших інвалідів і заздалегідь дякує всім жертводавцям за їх відгук на наше прохання. Датки просимо пересилати на адресу: Social Service of Ukrainian War, 700 Cedar Road, Room 122A, Jenkintown, PA. 19046.

Осип Труш

Шановні читачі, редакція „Свободи" щиро вдячна усім за дописи, повідомлення, поради — все це допомагає нам робити газету цікавою й актуальною. Без цього живого зв'язку з вами, шановні дописувачі, нам справді неможливо було б прослідкувати, чим живе наша громада, а відтак відобразити це на шпальтах тижневика.

Завдячуючи вам за це, ми однак звертаємося до вас з проханням **надсилати подієву інформацію завчасно, не пізніше, ніж через п'ять днів після того, як відбулася та чи інша подія.** Інакше, зважаючи на те, що „Свобода" стала тижневиком, а не щоденником, надіслані вами із запізненням матеріяли втрачатимуть відчуття новизни. Так, наприклад, сталося із дописами про святкування 7-ї річниці Незалежности України — потік матеріялів на цю тему продовжує надходити і досі, і ми змушені відмовляти у їх надрукуванні.

Всіляко заохочуємо фотознимки на різні теми. Не забувайте подавати свою адресу і телефони на кожному матеріялі.

Дзвоніть до нас, пишіть, заходьте. Станьте співавторами „Свободи". Числа наших телефонів й електронної пошти на 4-й стор. газети.

Редакція.

ЗМІНА АДРЕСИ

В справі зміни адреси непотрібно телефонувати, а тільки прислати нову адресу до:

Адміністрації „Свободи"
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

❑ **„Свобода"**
❑ **„The Ukrainian Weekly"**

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Моя НОВА АДРЕСА така:

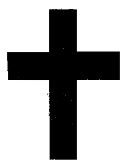
Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
із сумом повідомляє своїх членів та українську громаду, що 27 вересня 1998 р. на 82-му році життя відійшов у вічність

бл. п.

мгр. ІВАН ХАМУЛЯК

довголітній член Товариства, колишній член Головної Управи ТУІА, громадський і політичний діяч.

Дружині Іванні, синам Богданові та Маркіянові з родинами складаємо щирі вислови співчуття.

УПРАВА ТОВАРИСТВА

ЗБІРКА
НА ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ В ПАМ'ЯТЬ

бл. п.

МАРІЇ БАБЕНКО

Кирило Бабенко	100.00	дол.
Мирослав і Валентина Волосянські	60.00	-"-
Володимир і Сара Волосянські	50.00	-"-
Евгенія Бабенко-Клюфас	50.00	-"-
Федір Загуменний	10.00	-"-
Ірена Александров	10.00	-"-
Павло і Валентина Шепел	30.00	-"-
Микола Лаба	20.00	-"-
Юрій Бабенко	20.00	-"-
Роман Гогіл	10.00	-"-
Татіяна і Андрій Шепел	20.00	-"-
Ірена і Юрій Маслович	20.00	-"-
Зібрано	400.00	-"-

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого найдорожчого і незабутнього МУЖА, ТАТА, ДІДУСЯ та ПРАДІДУСЯ

бл. п.

ПАВЛА ВОЛОДИМИРОВИЧА ПРИШИБИ-ПРИШИБИНСЬКОГО

будуть відправлені

ПАНАХИДИ

1 листопада 1998 р.

в УАПЦеркві св. Покрови у Філядельфії
та
св. Андрія в Атланті.

Про добру пам'ять та молитви за спокій душі покійного просять:

дружина — ОЛЬГА
дочка — ЄВДОКІЯ ТРИПУПЕНКО
внуки та
правнуки

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 26 серпня 1998р. по важкій недузі відійшов у вічність наш найдорожчий БРАТ, ШВАҐЕР, ВУЙКО

бл. п.

БОГДАН ЛОТОЦЬКИЙ

З вдячністю складаємо сердечну подяку родині, приятелям, знайомим за вислови співчуття, за участь в похоронних відправах, за квіти, за пожертви на сиротинець „Вифлеєм" в Тернополі та на Служби Божі.

Дякуємо Всечеснішим отцям — парохові церкви св. о. Миколая в Пассейку, о. Йосифові, сотрудникові о. Василеві за відвідини і миропомазання у лікарні.

Щира подяка о. Василеві за похоронні відправи в похоронному заведенні, в церкві св. о. Миколая і на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ПОЖЕРТВИ на СИРОТИНЕЦЬ „ВИФЛЕЄМ" в ТЕРНОПОЛІ зложили:

	100 дол.	Леся і Василь Мочула;
по	50	Ольга і Михась Мочула, Люся і Славко Чипак;
	35	Муся і Ричард Джейкенс з родиною;
по	30	Люба Буртик-Де Леллько, Іван і Ольга Буртик;
по	25	Дарія і Володимир Рудакевич, Ірена Цапар, Таня Пастушенко, родина Федейко;
по	20	Слава і Орест Гарасимович, Оленка і Франко Вірстюк, Оленка і Юрій Кісілевські, Галя і Роман Микита, Марія Бакалець, Галина Бобиляк;
по	10	Ядвига Дяченко, Анна Ваньо.

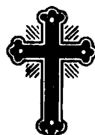
НА СЛУЖБИ БОЖІ зложили:

Леся і Василь Мочула, Марія і Іван Борбич, Люся і Славко Чипак, Ліда і Михайло Целюх, Галя і Роман Микита, родина Рудакевич, Таня Пастушенко, Ольга і Михась Мочула, Віра і Роман Мочула, Марія і Володимир Кузик, Муся і Ричард Джейкенс, Ліда і Богдан Мочула, Соня Іваночко.

Щира вдячність усім.

ЛЕСЯ МОЧУЛА з родиною

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що в неділю 11 жовтня 1998 р. на 69-му році життя, по довгій і тяжкій хворобі, відійшла на вічний спокій наша найдорожча СЕСТРА, БРАТОВА і ТЕТА

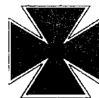

бл. п.

МАРІЯ МОЧУЛА

ПАНАХИДА відбулася у вівторок 13 жовтня 1998 р. в заведенні Lakeview Memorial Home, Clifton, NJ.
ПОХОВАНА в середу 14 жовтня на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Залишила у глибокому смутку:
братів — ВАСИЛЯ з дружиною ЛЕСЕЮ, з дітьми і внуками
— МИХАЙЛА з дружиною ОЛЕЮ, з дітьми і внуками
ближчу і дальшу родину в Америці й Україні.

З непогасним жалем і смутком відзначаємо
П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ НЕНАДІЙНОГО ВІДХОДУ
від нас нашого найдорожчого МУЖА, БРАТА, ШВАҐРА і ВУЙКА

св. п.

РОМАНА ГАЄЦЬКОГО

ЗАУПОКІЙНИМИ БОГОСЛУЖБАМИ

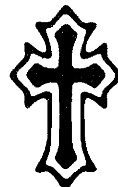
в церквах:

св. Юра в Ню Йорку, в п'ятницю 13 листопада 1998 р. о год. 8-ій рано;
манастирі св. Климентія у Львові, в п'ятницю 13 листопада;
св. Покрови Божої Матері в Ню Йорку, Озон Парк, в суботу 14 листопада о год. 9-ій рано;
св. Миколая в Милвіл, Н.Дж., в п'ятницю 13 листопада.

Просимо приятелів і знайомих згадати пок. Романа у своїх молитвах.

Дружина ОЛЯ з родиною

Ділимося болючо-сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 12-го липня 1998 р. відійшов у засвіти

бл. п.
д-р

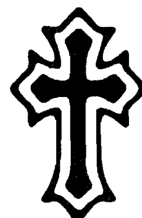
БОГДАН МРИЦ

асистент катедри судової медицини у Львові, психіятр у ЗСА

ПОХОРОНЕНИЙ на українському католицькому цвинтарі в Гемптобнургу, Н.Й.

Залишені у смутку:
дружина — ТАМАРА ДОБРОВОЛЬСКА
сестра — ЛЮБОМИРА МРИЦ ПЕЖАНСЬКА
сестрінок — КОСТЬ ПАНЬКІВСЬКИЙ

Ділимося сумною вісткою, що з волі Всевишнього відійшла у вічність 11 жовтня 1998р. в Трентоні, Н. Дж. на 63-му році життя

бл. п.

СІСІЛІЯ ЧУЧУК

Залишила у глибокому смутку:
чоловіка — ЯРОСЛАВА і братову АННУ
синів — ІГОРА з невісткою СВІТЛЯНОЮ та внучкою ХРИСТИНОЮ
— ЮРІЯ з дружиною СІНДІ
— АНДРІЯ
дві сестри та п'ять братів у Бразилії
дві кузинки з родинами у Філядельфії
рідню в Україні

Просимо про молитви за упокій душі покійної.

Ділимося сумною вісткою, що 17 вересня 1998 р. у Львові відійшов у вічність дорогий вуйко

бл. п.

ЕВГЕН ВАХНЯК

доцент Львівської Музичної Академії, відзначений Народний Артист України, диригент „Заслуженої Капелі Зв'язку" і капелі „Трембіта".

ПОХОРОН відбувся 19 вересня 1998 р. з церкви св. Покрови (вул. Личаків) до родинного гробівця в Кривчицях.

ПОХОРОННІ відправи відслужили преосвященні Владики Андрій Сапеляк і Юліян Вороновський при участі численних священиків.

Родина, студенти, викладачі консерваторії, друзі, знайомі віддали почесть і шану заслуженому синові української землі.

Співав хор „Боян" та хорова капеля „Трембіта".
Нехай пам'ять про Евгена буде нам вічною!

21 вересня 1998 р. на удар серця помер брат сл. п. Евгена, Олег Вахняк з Надвірної.
Прошу про молитви за обох братів.

Сестрінка — МИРОСЛАВА БАТОРФАЛЬВИ